Ο ΤΟΥ 1385. a. 8.
2

ΚΕΒΗΤΟΣ ΠΙΝΑΞ.

K Lebes

ACCEDIT
INTERPRETATIO LATINA,
EX EDITIONE
JACOBI GRONOVII.

GLASGUAE,
IN AEDIBUS ACADEMICIS
EXCUDEBAT ROBERTUS FOULIS,
ACADEMIAE TYPOGRAPHUS.
MDCCXLVII.

ΠΙΝΑΞ.

ACCEDIT

INTERPRETATIO LATINA,

EX EDITIONE

ISAACI CASAUBONI.

GLASGUAE:

IN AEDIBUS ACADEMICIS

EXCUDEBAT ROBERTUS FOULIS,

ACADEMIAE TYPOGRAPHUS.

MDCCXLII.

ΚΕΒΗΤΟΣ

ΠΙΝΑΞ.

ΕΤυγχάνομεν περιπατοῦντες ἐν τῷ τοῦ Κρόνου ἱερῷ, ἐν ᾧ πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα ἀναθήματα ἐθεωροῦμεν· ἀνέκειτο δὲ καὶ πίναξ τις ἔμπροσθεν τοῦ νεώ, ἐν ᾧ ἦν γραφή τις ξένη, καὶ μύθους ἔχουσα ἰδίους· ὃς ἐκ ἠδυνάμεθα συμβαλεῖν, τίνες καὶ ποτε ἦσαν. ὅτε γὰρ πόλις ἐδόκει ἡμῖν εἶναι τὸ γεγραμμένον, ὅτε ξραλόπεδον· ἀλλὰ περίβολος ἦν, ἐν αὐτῷ ἔχων ἑτέρους περιβόλους δύο, τὸν μὲν μείζω, τὸν δὲ ἐλάττω. ἦν δὲ

χὴ πύλη ἐπὶ τῦ πρώτυ περιβόλυ· πρὸς δὲ τῇ πύλῃ ὄχλος ἐδόκει ἡμῖν πολὺς ἐφεστάναι. ἔνδον δὲ τῦ περιβόλυ, πλῆθός τι γυναικῶν ἑωρᾶτο. ἐπὶ δὲ τῆς εἰσόδυ τῦ πρώτυ πυλῶνος καὶ περιβόλυ, γέρων τις ἑστὼς, ἔμφασιν ἔτοιμος, ὡς προσαίτων τι τῷ εἰσιόντι ὄχλῳ. ἀπορούντων δὲ ἡμῶν περὶ τῆς μυθολογίας πρὸς ἀλλήλυς πολὺν χρόνον, πρεσβύτης τις παρεγένετο, σύμβουλος δεινὸν πάσχειν, ὦ ξένοι, ἔφη, ἀπορεῖτε περὶ τῆς γραφῆς ταύτης· ἐγὼ γὰρ τῶν ἐπιχωρίων πολλοὺς ἴσασι, πότε αὕτη ἡ μυθολο-

γία δύναιτο. ὧδε γάρ ἐστι πολιτικὸν ἀνάθημα· ἀλλά ξένος τις πάλαι ποτὲ ἀφίκετο δεῦρο, ἀνὴρ ἔμφρων, καὶ δεινὸς περὶ σοφίαν, λόγῳ δὲ καὶ ἔργῳ πυθαγορικόν τινα καὶ παρμενίδειον ἐζηλωκὼς βίον, ὃς τό, τε ἱερὸν τοῦτο καὶ τὴν γραφὴν ἀνέθηκε τῷ Κρόνῳ. πότερον ἦν, ἔφην ἐγώ, καὶ αὐτὸν τὸν ἄνδρα γιγνώσκεις ἐωρακώς; καὶ ἔδαυμασά γε, ἔφη, αὐτὸν πολὺν χρόνον, νεώτερος ὤν. πολλὰ γὰρ καὶ σοφὰ διελέγετο. καὶ περὶ ταύτης δὲ τῆς μυθολογίας πολλάκις αὐτῷ ἠκηκόειν διεξιόντος. πρὸς Διὸς τοί-

νυν, ἔφην ἐγώ, εἰ μή τίς σοι μεγάλη ἀσχολία τυγχάνει οὖσα, διήγησαι ἡμῖν. πάνυ γὰρ ἐπιθυμοῦμεν ἀκοῦσαι, τί ποτέ ἐστιν ὁ μῦθος. οὐδεὶς φθόνος, ὦ ξένοι, ἔφη. ἀλλὰ τοῦτο πρῶτον δεῖ ὑμᾶς ἀκοῦσαι, ὅτι ἐπικίνδυνόν τι ἔχει ἡ ἐξήγησις. οἷον τί; ἔφην ἐγώ. ὅστις, εἰ μὲν προσέξηλε, ἔφη, καὶ συνήσητε τὰ λεγόμενα, φρόνιμοι καὶ εὐδαίμονες ἔσεσθε· εἰ δὲ μή, ἄφρονες, καὶ κακοδαίμονες, καὶ πικροὶ, καὶ ἀμαθεῖς γενόμενοι, κακῶς βιώσεσθε. ἔστι γὰρ ἡ ἐξήγησις ἐοικυῖα τῇ τῆς σφιγγὸς αἰνίγματι, ὃ ἐκείνη προβάλλετο

τοῖς ἀνθρώποις. εἰ μὲν ἓν αὐτὸ συνίη τις, ἐσώζετο· εἰ δὲ μὴ συνίη, ἀπώλλυτο ὑπὸ τῆς σφιγγός. ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῆς ἐξηγήσεως ταύτης. ἡ γὰρ ἀφροσύνη τοῖς ἀνθρώποις σφιγξ ἐστιν. αἰνίττεται δὲ καὶ τάδε, τί ἀγαθὸν, τί κακὸν, τί ὅτε ἀγαθὸν, ὅτε κακόν ἐστιν ἐν τῷ βίῳ. ταῦτ' οὖν ἐάν μέν τις μὴ συνίῃ, ἀπόλλυται ὑπ' αὐτῆς ὡς εἰσάπαξ, ὥσπερ ὁ ὑπὸ τῆς σφιγγὸς καταβρωθεὶς ἀπέθνησκεν· ἀλλὰ, κατὰ μέρη, ἐν ἄλλῳ τῷ βίῳ καταφθείρεται, καθάπερ οἱ ἐπὶ τιμωρίᾳ παραδιδόμενοι. ἂν δέ τις

γνῷ, ἀνάπαλιν ἡ μὲν ἀφροσύνη ἀπόλλυται, αὐτὸς δὲ σώζεται, καὶ μακάριος καὶ εὐδαίμων γίγνεται ἐν παντὶ τῷ βίῳ. ὑμεῖς οὖν προσέχετε, καὶ μὴ παρακούετε. ὦ ἡράκλεις, ὡς εἰς μεγάλην τινὰ ἐπιθυμίαν ἐμβέβληκας ἡμᾶς, εἰ ταῦθ' οὕτως ἔχει. ἀλλ' ἔστιν, ἔφη, οὕτως ἔχοντα. οὐκ ἂν φθάνοις τοίνυν διηγούμενος, ὡς ἡμῶν προσεξόντων οὐδ' ὀλίγως, ἐπείπερ καὶ τὸ ἐπιτίμιον τοιοῦτόν ἐστιν. ἀναλαβὼν οὖν ῥᾳδίως τινά, καὶ ἐκτείνας πρὸς τὴν γραφήν, ὁρᾶτε, ἔφη, τὸν περίβολον τοῦτον; ὁρῶμεν. τοῦτο πρῶτον δεῖ εἰδέ-

ναι ὑμᾶς, ὅτι καλεῖται ὁ τόπος
ἕτος, βίος καὶ ὁ ὄχλος ὁ πολύς,
ὁ παρὰ τὴν πύλην ἑφεστώς, οἱ
μέλλοντες εἰσπορεύεσθαι εἰς τὸν
βίον, ἕτοί εἰσιν. ὁ δὲ γέρων, ὁ ἄ-
νω ἑστηκώς, ἔχων χάρτην τινὰ
ἐν τῇ χειρὶ, καὶ τῇ ἑτέρᾳ ὥσπερ
δεικνύων τι, ἕτος δαίμων καλεῖ-
ται. προστάτης δὲ τοῖς εἰσπορ-
ευομένοις, τί δεῖ αὐτὸς ποιεῖν,
ὡς ἂν εἰσέλθωσιν εἰς τὸν βίον·
καὶ δεικνύει ποίαν ὁδὸν αὐτὸς δεῖ
βαδίζειν, εἰ σώζεσθαι μέλλου-
σιν ἐν τῷ βίῳ. ποίαν δὲ ὁδὸν κε-
λεύει βαδίζειν, ἢ πῶς; ἔφην ἐ-
γώ. ὁρᾷς, εἶπε, παρὰ τὴν πύ-

λην, θρόνον τινὰ κείμενον, καὶ ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον καθ' ὃν εἰσπορεύεται ὁ ὄχλος, ἐφ' ᾧ κάθηται γυνὴ πεπλασμένη τῷ ἤθει, καὶ πιθανὴ φαινομένη, καὶ ἐν τῇ χειρὶ ἔχουσα ποτήριόν τι; ὁρῶ. ἀλλὰ τίς ἐστιν αὕτη, ἔφην. ἀπάτη καλεῖται, φησίν, ἡ πάντας τοὺς ἀνθρώπους πλανῶσα. εἶτα τί πράττει αὕτη; τοὺς εἰσπορευομένους εἰς τὸν βίον ποτίζει τῇ ἑαυτῆς δυνάμει. τοῦτο δὲ τί ἐστι τὸ ποτόν; πλάνη, ἔφη, καὶ ἄγνοια. εἶτα τί; πιόντες τοῦτο, πορεύονται εἰς τὸν βίον. πότερον οὖν πάντες πίνουσι τὸν πλά-

νον, ἢ ὄ; πάντες πίνουσιν, ἔφη· ἀλλ' οἱ μὲν πλεῖον, οἱ δὲ ἧττον. ἔτι δὲ ὑχ ὁρᾷς ἔνδον τῆς πύλης πλῆθός τι γυναικῶν ἑταιρῶν παντοδαπὰς μορφὰς ἐχουσῶν; ὁρῶ. αὗται τοίνυν, δόξαι, ἢ ἐπιθυμίαι, ἢ ἡδοναὶ καλοῦνται. ὅταν δὲ εἰσπορεύηται ὁ ὄχλος, ἀναπηδῶσιν αὗται, ἢ συμπλέκονται πρὸς ἕκαστον, εἶτα ἀπάγουσι. πῦ δὲ ἀπάγουσιν αὐτούς; οἱ μὲν εἰς τὸ σώζεσθαι, ἔφη· οἱ δὲ εἰς τὸ ἀπόλλυσθαι διὰ τὴν ἀπάτην. ὦ δαιμόνιε, ὡς χαλεπὸν τὸ πόμα λέγεις; ἢ πᾶσά γε, ἔφη, ἐπαγγέλλονται ὡς ἐπὶ

τὰ βέλτιστα ἄξιοναι, καὶ εἰς βίον εὐδαίμονα καὶ λυσιτελῆ. οἱ δὲ διὰ τὴν ἄγνοιαν, καὶ τὸν πλάνον, ὃν πεπώκασι παρὰ τῆς ἀπάτης, οὐχ εὑρίσκουσι, ποία ἐστὶν ἡ ἀληθινὴ ὁδός, ἡ ἐν τῷ βίῳ· ἀλλὰ πλανῶνται εἰκῇ, ὥσπερ ὁρᾷς καὶ τοὺς πρότερον εἰσπορευομένους, ὡς στερίσκονται, ὅπου ἂν αὗται δύνωσιν; ὁρῶ, τοῦτο, ἔφην. ἡ δὲ γυνὴ ἐκείνη τίς ἐστιν, ἡ ὥσπερ τυφλὴ καὶ μαινομένη τις εἶναι δοκοῦσα, καὶ ἕστηκεν ἐπί λίθου τινὸς στρογγύλου; καλεῖται μέν, ἔφη, τύχη. ἔστι δὲ οὐ μόνον τυφλή, ἀλλὰ καὶ μαινομένη καὶ κωφή.

αὕτη οὖν τί ἔργον ἔχει; περιπορεύεται πάντα χῶρον, ἔφη, καὶ παρ' ὧν μὲν ἀρπάζει τὰ ὑπάρχοντα, μὴ ἑτέροις δίδωσι· παρὰ δὲ τῶν αὐτῶν πάλιν ἀφαιρεῖται παραχρῆμα ἃ δέδωκε, μὴ ἄλλοις δίδωσιν εἰκῇ καὶ ἀβεβαίως. διὸ μὴ τὸ σημεῖον καλῶς μηνύει τὴν φύσιν αὐτῆς. ποῖον τοῦτο; ἔφην ἐγώ. ὅτι ἐπὶ στρογγύλου λίθου ἕστηκεν. εἶτα τί τοῦτο σημαίνει; ὅτι οὐκ ἀσφαλής, οὐδὲ βεβαία ἐστὶν ἡ παρ' αὐτῆς δόσις. ἐκπτώσεις γὰρ μεγάλαι καὶ σκληραὶ γίγνονται, ὅταν τις αὐτῇ πιστεύσῃ. ὁ δὲ ὄχλος ὁ πο-

λὺς ἔτος, ὁ περὶ αὐτὴν ἐστηκώς, τί βούλεται, καὶ τίνες καλοῦνται; καλοῦνται μὲν ἔτοι ἀπροβούλευτοι. αὐτοῖσι δὲ, ἕκαστος αὐτῶν, ἃ ῥίπτει. πῶς οὖν οὐχ ὁμοίαν ἔχουσι τὴν μορφήν, ἀλλ' οἱ μὲν αὐτῶν δοκοῦσι χαίρειν, οἱ δὲ ἀθυμοῦσιν, ἐξεταζόντες τὰς χεῖρας; οἱ μὲν δοκοῦντες, ἔφη, χαίρειν καὶ γελᾶν αὐτῶν, οἱ εἰληφότες τι παρὰ τῆς τύχης εἰσίν· ἔτοι δὲ καὶ ἀγαθὴν τύχην αὐτὴν καλοῦσιν. οἱ δὲ δοκοῦντες κλαίειν, καὶ τὰς χεῖρας ἐξεταζόντες, εἰσὶ, παρ' ὧν ἀφείλετο ἃ δέδωκε πρότερον αὐτοῖς. οὗτοι

πάλιν κακὴν τύχην αὐτὴν καλοῦσι. τίνα οὖν ἐστιν ἃ δίδωσιν αὐτοῖς, ὅτι οὕτως οἱ μὲν λαμβάνοντες χαίρουσιν, οἱ δὲ ἀποβάλλοντες κλαίουσι; ταῦτα, ἔφη, ἃ παρὰ τοῖς πολλοῖς ἀνθρώποις δοκεῖ εἶναι ἀγαθά. ταῦτα οὖν τίνα ἐστί; πλοῦτος δηλαδὴ, καὶ δόξα, καὶ εὐγένεια, καὶ τέκνα, καὶ τυραννίδες, καὶ βασιλεῖαι, καὶ τἆλλα ὅσα τούτοις παραπλήσια. ταῦτα οὖν πῶς οὐκ ἐστιν ἀγαθά; περὶ μὲν τούτων, ἔφη, καὶ αὖθις ἐκποιήσει διαλέγεσθαι. ἡμῶν δὲ περὶ τὴν μυθολογίαν γενώμεθα. ἔστω οὕτως, ὁρᾷς οὖν, ὡς

ἂν παρέλθωσι τὴν πύλην ταύτην, ἀνώτερον ἄλλον περίβολον, ὡς ἂν, καὶ γυναῖκας ἔξω τῦ περιβόλε ἑστηκώς, κεκοσμημένας ὥσπερ ἑταίρας εὐώθασις, ἢ μάλλα. αὗται τοίνυν, ἡ μὲν ἀκρασία καλεῖται, ἡ δὲ ἀσωτία, ἡ δὲ ἀμέλεια, ἡ δὲ κολακεία. τί οὖν ὧδε ἑστήκασιν αὗται; παραπηρῦσιν, ἔφη, τοὺς εἰληφότας τι παρὰ τῆς τύχης. εἶτα τί; ἀναπηδῶσι, ἢ συμπλέκονται αὐτοῖς, ἢ κολακεύουσι, καὶ ἀξιῶσι παρ' αὐτῶν μένειν, λέγουσαι ὅτι βίον ἔχουσιν ἡδύν, ἢ ἄπονον, ἢ καποπάθειαν ἔχοντα δεδεμέ-

αν. ἐὰν οὖν τις πειαθῇ ὑπ' αὐτῶν εἰσελθεῖν εἰς τὴν ἡδυπάθειαν, μέχρι μέν τινος ἡδεῖα δοκεῖ εἶναι ἡ διαίρεσις, ἕως ἂν γαργαλίζῃ τὸν ἄνθρωπον· εἶτ' οὐκ ἔστιν. ὅταν γὰρ ἀνανήφῃ, αἰσθάνεται ὅτι οὐκ ἦθιεν, ἀλλ' ὑπ' αὐτῆς καληθίετο, καὶ ὑβρίζετο. διὸ καὶ ὅταν ἀναλώσῃ πάνθ' ὅσα ἔλαβε παρὰ τῆς τύχης, ἀναγκάζεται ταύταις ταῖς γυναιξὶ δουλεύειν, καὶ πάνθ' ὑπομένειν, καὶ ἀσχημονεῖν, καὶ ποιεῖν ἕνεκεν τούτων ὅσα ἐστὶ βλαβερά. οἷον ἀποστερεῖν, ἱεροσυλεῖν, ἐπιορκεῖν, προδιδόναι, λητζεσθαι, καὶ

πάνθ' ὅσα τούτοις παραπλήσια. ὅταν οὖν πάντα αὐτοῖς ἐπιλίπῃ, παραδίδονται τῇ τιμωρίᾳ. ποία δέ ἐστιν αὕτη; ὁρᾷς ὀπίσω τὶς αὐτῶν, ἔφη, ὥσπερ θύριον μικρὸν, καὶ τόπον στενόν τινα, καὶ στενωπόν; οὐκοῦν καὶ γυναῖκες αἰχμαὶ, καὶ ξυμφοραὶ, καὶ ῥάκη ἡμφιεσμένας δοκοῦσαι σωτῆναι; καὶ μάλα, αὗται τοίνυν, ἔφη, ἡ μὲν τὴν μάστιγα ἔχουσα, καλεῖται τιμωρία· ἡ δὲ τὴν κεφαλὴν ἐν τοῖς γόνασιν ἔχουσα, λύπη· ἡ δὲ τὰς τρίχας τίλλουσα ἑαυτῆς, ὀδύνη. ὁ δ' ἄλλος οὗτος, ὁ παρεστηκὼς αὐταῖς, ὀδυσεὺς τις

καὶ λεπτὸς, καὶ γυμνὸς, καὶ κατὰ ταὐτά τις ὁμοίως αὐτῷ, αἰχρὸς καὶ λεπτὴ, τίς ἐστιν; ὁ μὲν ὀδυρμὸς καλεῖται, ἔφη ἡ δὲ ἀδελφὴ αὐτοῦ ἀθυμία. πῶς ἂν οὖν παραδόσεως, καὶ μετὰ τούτων συμβιοῦν τιμωρούμενος, εἶτα πάλιν ἐνταῦθα εἰς ἕτερον αἰκισμὸν ῥίπτεσθαι; εἰς τὴν κακοδαιμονίαν, καὶ ὧδε τὸν λαιτὸν βίον καλῶς φέρειν ἐν πάσῃ κακοδαιμονίᾳ. ἀλλὰ μὴ ἡ μετάνοια αὐτῷ ἀπὸ τῆς τύχης σύναλλαξιν εἶναι τί γὰρ νεβρὸς ἐκ ὀρμελάνοις αὐτῶν συναντήσας, ἐξαίρετο αὐτὸν ἐκ τῶν κακῶν, καὶ συνέσχεν αὐτῷ ἑτέ-

ραν δόξαν καὶ ἐπιθυμίαν, τὴν εἰς τὴν ἀληθινὴν παιδείαν ἄγουσαν, ἅμα δὲ καὶ τὴν εἰς τὴν ψευδοπαιδείαν καλουμένην. εἶτα τί γίγνεται; ἐὰν μέν, φησι, τὴν δόξαν ταύτην προσδέξηται, τὴν ἄξουσαν αὐτὸν εἰς τὴν ἀληθινὴν παιδείαν, καθαρεὶς ὑπ' αὐτῆς σώζεται, καὶ μακάριος καὶ εὐδαίμων γίγνεται ἐν παντὶ τῷ βίῳ· εἰ δὲ μή, πάλιν πλανᾶται ὑπὸ τῆς ψευδοδοξίας. ὦ ἡράκλεις, ὡς μέγας ὁ κίνδυνος ἄλλος ἔστος! ἡ δὲ ψευδοπαιδεία, ποία ἐστίν; ἔφην ἐγώ. οὐχ ὁρᾷς τὰν ἕτερον περίβολον ἐκεῖνον;

κὴ μάλα, ἔφην ἐγώ. ἀκῶν, ἔξω τοῦ περιβόλου, παρὰ τὴν εἴσοδον, γυνή τις ἕστηκεν, ἢ δοκεῖ σοι πάνυ καθαρὰ κὴ εὔτακτος εἶναι; κὴ μάλα. ταύτην τοίνυν οἱ πολλοὶ, κὴ εἰκαῖοι τῶν ἀνθρώπων, παιδείαν καλοῦσιν· οὐκ ἔστι δὲ, ἀλλὰ ψευδοπαιδεία, ἔφη. οἱ μὲν τοι σωζόμενοι, ὁπόταν βούλωνται εἰς τὴν ἀληθινὴν παιδείαν ἐλθεῖν, ὧδε πρῶτοι παραγίνονται. πότερον οὖν ἄλλη ὁδός ἐστιν ἐπὶ τὴν ἀληθινὴν παιδείαν ἄγουσα; ἔστιν, ἔφη. ἕτοι δὲ οἱ ἄνθρωποι, οἱ ἔξω τοῦ περιβόλου ἀνακάμπτοντες, τίνες εἰσὶν; οἱ τῆς ψευ-

δοπαιδείας, ἔφη, ἐραστὰ, ἠπατημένοι, οἰόμενοι μεῖα τῆς ἀληθινῆς παιδείας συνομιλεῖν. τίνες οὖν καλοῦνται οὗτοι; οἱ μὲν ποιηταὶ, ἔφη, οἱ δὲ ῥήτορες, οἱ δὲ διαλεκτικοὶ, οἱ δὲ μυσικοὶ, οἱ δὲ ἀριθμητικοὶ, οἱ δὲ γεωμέτραι, οἱ δὲ ἀστρολόγοι, οἱ δὲ ἡδονικοὶ, οἱ δὲ περιπαλητικοὶ, οἱ δὲ χριτικοὶ, καὶ ὅσοι ἄλλοι τούτοις εἰσὶ παραπλήσιοι. αἱ δὲ γυναῖκες ἐκεῖναι αἱ δοκοῦσαι περιτρέχειν, ὅμοιαι ταῖς πρώταις, ἐν αἷς ἔφης εἶναι τὴν ἀκρασίαν, καὶ αἱ ἄλλαι αἱ μετ' αὐτῶν, τίνες εἰσίν; αὗται ἐκεῖναί εἰσιν, ἔφη.

πότερον ἂν ἡ ὧδε εἰ απορεύοιτο; νὴ δία ἡ ὧδε ἁπλουστέρως δὲ, ἡ ὑχὶ ὥσπερ ἐν τῷ πρώτῳ περιβόλῳ. πότερον ἂν ἡ αἱ δόξαι; ναὶ, ἔφη. ἔτι μὲν γὰρ ἡδὲν τούτοις τὸ πόθημα, ὃ ἔστιν παρὰ τῆς ἀπάτης, ἡ ἡ ἄγνοια, μένει, νὴ δία, καὶ μετ' αὐτῆς γε ἡ ἀφροσύνη. καὶ ὃ μὴ ἀπέλθῃ ἀπ' αὐτῶν ἔθ' ἡ δόξα, ἔθ' ἡ λαιτὴ κακία, μέχρις ἂν ἀπογνόντες τῆς ψευδοπαιδείας, εἰσέλθωσιν εἰς τὴν ἀληθινὴν ὁδὸν, ἡ πίωσι τὴν τούτων καθαρτικὴν δύναμιν. εἶτα ὅταν καθαρθῶσι, καὶ ἐκβάλωσι τὰ κακὰ πάνθ' ὅσα ἔχουσι, ἡ ταὶς

ῥᾴδιας, ἢ τὴν ἀσφάλειαν, καὶ τὴν λοιπὴν πᾶσαν παιδείαν, τότε ἂν ὕστερον σωθήσοιντο. ὧδε δὲ μένοντες παρὰ τῇ ψευδοπαιδείᾳ, οὐδέποτε ἀπολυθήσονται, οὐδὲ ἐλλείψει αὐτὰς κρυσὸν οὐδὲν ἕνεκα τούτων τῶν μαθημάτων. ποία οὖν αὕτη ὁδός ἐστιν, ἢ φέρουσα ἐπὶ τὴν ἀληθινὴν παιδείαν; ὁρᾷς, ἔφη, ἄνω τόπον τινὰ ἐκεῖνον, ὅπου οὐδεὶς ἐπικατοικεῖ, ἀλλ' ἔρημος δοκεῖ εἶναι; ὁρῶ. ὑκῶν ἢ θύραν τινὰ μικράν, καὶ ὁδόν τινα πρὸς τῇ θύρᾳ, ἥτις οὐ πολὺ ὀχλεῖται, ἀλλὰ πάνυ ὀλίγοι πορεύονται, ὥσπερ

δουναύδε τινὸς ἢ τραχείας ἢ πετρώδες εἶναι δοκούσης; ἢ μάλα, ἔφην. ὑπῶν ἢ βυνός τις ὑψηλὸς δοκεῖ εἶναι, ἢ ἀνάβασις σφενὴ πάνυ, ἢ κρημνὸς ἔχουσα ἔνθεν ἢ ἔνθεν βαθεῖς; ὁρῶ. αὕτη τοίνυν ἐστὶν ἡ ὁδός, ἔφη, ἣ ἄγουσα πρὸς τὴν ἀληθινὴν παιδείαν. ἢ μάλα γε χαλεπὴ προσιδεῖν. ὑπῶν καὶ ἄνω γε περὶ τὸ βυνὸ ὁρᾷς πύργον μεγάλην ἢ ὑψηλὴν, κύκλῳ ἀπόκρημνον; ὁρῶ, ἔφην. ὁρᾷς ἔν ἢ γυναῖκας δύο ἑστηκύας ἐπὶ τῆς πύργας, λιπαρὰς, ἢ εὐεκτούσας τῷ σώματι, ἢ ὡς ἐπιτάκαστι τὰς χεῖ-

ρας προθύμως; ὁρῶ· ἀλλὰ τίνες καλοῦνται, ἔφην, αὗται; ἡ μὲν ἐγκράτεια καλεῖται, ἔφη· ἡ δὲ, καρτερία. εἰσὶ δὲ ἀδελφαί. τί οὖν τὰς χεῖρας ἐκτετάκασιν οὕτω προθύμως; παρακαλοῦσιν, ἔφη, τοὺς παραγινομένους ἐπὶ τὸν τόπον θαρρεῖν, καὶ μὴ ἀποδειλιᾶν, λέγουσαι, ὅτι βραχύ ἔτι δεῖ καρτερῆσαι αὐτούς, εἶτα ἥξουσιν εἰς ὁδὸν καλήν. ὅταν οὖν παραγένωνται ἐπὶ τὴν πέτραν, πῶς ἀναβαίνουσιν; ὁρῶ γὰρ ὁδὸν φέρουσαν ὑδεμίαν ἐπ' αὐτήν. αὗται ἀπὸ τοῦ κρημνοῦ προσκαλοῦνται, καὶ ἕλκουσιν αὐτοὺς ἄνω

πρὸς ἑαυτάς. εἶτα κελεύσειν αὐτὰς διαναπαύσασθαι, καὶ μετὰ μικρὸν διδόασιν ἰσχὺν καὶ θάρσος, καὶ ἐπαγγέλλονται αὐτὰς καλαξῆσαι πρὸς τὴν ἀληθινὴν παιδείαν, καὶ δεικνύσειν αὐτοῖς τὴν ὁδὸν, ὡς ἔστι καλή τε, καὶ ὁμαλὴ, καὶ εὐπόρευτος, καὶ καθαρὰ παντὸς κακοῦ, ὥσπερ ὁρᾷς. ἐμφανὴς μὲν Δία. ὁρᾷς οὖν, ἔφη, καὶ ἔμπροσθε τοῦ ἄλσους ἐκείνου τόπον τινὰ, ὃς δοκεῖ καλός τε εἶναι, καὶ λειμωνοειδὴς, καὶ φωλὶ πολλῷ καλαλαμπόμενος; καὶ μάλα. καταυοεῖς οὖν καὶ ἐν μέσῳ τοῦ λειμῶνος περίβολον ἕτερον, καὶ πύλην ἐτέ-

ραν; ἔστιν οὗτος. ἀλλὰ τίς καλεῖται ὁ τόπος οὗτος; εὐδαιμόνων οἰκήτηριον, ἔφη· ὧδε γὰρ διατρίβουσιν αἱ ἀρεταὶ πᾶσαι, καὶ ἡ εὐδαιμονία. εἶεν, ἔφην ἐγὼ, ὡς καλὸν λέγεις τὸν τόπον εἶναι. ἀκῶν παρὰ τὴν πύλην ὁρᾷς, ἔφη, ὅτι γυνή τις ἐστι καλὴ, καὶ καθεστηκυῖα τὸ πρόσωπον, μέση δὲ καὶ κεκριμένη ἤδη τῇ ἡλικίᾳ, στολὴν δ' ἔχουσα ἁπλῆν, καὶ ....* καλλωπισμόν; ἔστηκε δὲ οὐκ ἐπὶ στρογγύλου λίθου, ἀλλ' ἐπὶ τετραγώνου, ἀσφαλῶς κειμένου. καὶ μετὰ ταύτης ἄλλαι δύο εἰσὶ, δυνατέρες τινὲς δοκοῦσαι

* deesse videtur vox ὑδέναι aut ejusmodi aliqua.

εἶναι. ἐμφαίνει ὅτως ἔχειν. τούτων τοίνυν ἡ μὲν ἐν τῷ μέσῳ, παιδεία ἐστίν· ἡ δὲ, ἀλήθεια· ἡ δὲ, πειθώ. τί δὲ ἔστηκεν ἐπὶ λίθου τετραγώνου αὕτη; σημεῖον, ἔφη, ὅτι ἀσφαλής τε καὶ βεβαία ἡ πρὸς αὐτὴν ὁδός ἐστι τοῖς ἀφικνουμένοις, καὶ τῶν διδομένων ἀσφαλὴς ἡ δόσις τοῖς λαμβάνουσι. καὶ τίνα ἐστὶν, ἃ δίδωσιν αὕτη; πλάνος, καὶ ἀφροσύνη, ἔφη ἐκεῖνος. ταῦτα δὲ τίνα ἐστίν; ἐπιστήμη, ἔφη, τοῦ μηδὲν ἂν πολεμίων παθεῖν ἐν τῷ βίῳ. ἡράκλεις, ὡς καλά, ἔφην, τὰ δῶρα! ἀλλὰ τίνος ἕνεκεν ἔξω τοῦ περιβόλου ἕ-

σπεν οὕτως; ὅπως τὸν παραλειπομένους, ἔφη, θεραπεύῃ καὶ πολίζῃ τὴν καθαρτικὴν δύναμιν. εἶθ' ὅταν καθαρθῶσιν, οὕτως εἰσάγει τούτους πρὸς τὰς ἀρετάς. πῶς τοῦτο; ἔφην ἐγώ. οὐ γὰρ συνίημι. ἀλλὰ συνήσεις, ἔφη. ὡς ἂν εἴ τις φιλοπόνως κάμνων ἐτύγχανε, πρὸς ἰατρὸν ἂν δήπου γενόμενος, πρότερον καθαρσίοις ἐξέβαλε πάντα τὰ νοσοποιοῦντα· εἶτα οὕτως ἂν αὐτὸν ὁ ἰατρὸς εἰς ὑγίειαν καλέσησεν. εἰ δὲ μὴ ἐπείθετο οἷς ἐπέτατλεν, εὐλόγως ἂν δήπου ἀπωθεὶς ἐξώλετο ὑπὸ τῆς νόσου. ταῦτα συν-

ἰσμι, ἔφην ἐγώ. τὸν αὐλὸν τοίνυν τρόπον, ἔφη, καὶ πρὸς τὴν παιδείαν ὅταν τις παραγίγνηται, θεραπεύει αὐτόν, καὶ ποτίζει τῇ ἐαυτῆς δυνάμει, ὅπως ἐκκαθάρῃ πρῶτον, καὶ ἐκβάλῃ τὰ κακὰ πάθη, ὅσα ἔχων ἦλθε. ποῖα ταῦτα; τὴν ἄγνοιαν καὶ τὸν πλάνον, ὃν ἐπεπώκει παρὰ τῆς ἀπάτης, καὶ τὴν ἀλαζονείαν, καὶ τὴν ἐπιθυμίαν, καὶ τὴν ἀκρασίαν, καὶ τὸν θυμόν, καὶ τὴν φιλαργυρίαν, καὶ τὰ λοιπὰ πάθη, ὧν ἐνεπλήσθη ἐν τῷ πρώτῳ περιβόλῳ· ὅταν δὲ καθαρθῇ, τῷ αὐτὸν ἀποστέλλει; ἔνδον, ἔφη, πρὸς τὴν

ἐπιστήμην, καὶ πρὸς τὰς ἄλλας ἀρε-
τάς. ποίας ταύτας; οὐχ ὁρᾷς,
ἔφη, ἔσω τῆς πύλης χορὸν γυ-
ναικῶν, ὡς εὐειδεῖς δοκοῦσιν εἶναι,
καὶ εὐτακτοι, καὶ σωφρονικὸν καὶ ἀπλῆν ἔχουσιν, ἔτι τε ὡς ἁ-
πλαῖοί εἰσι, καὶ ὑδαμῶς κεκαλ-
λωπισμέναι ὥσπερ αἱ ἄλλαι; ὁ-
ρῶ, ἔφην. ἀλλὰ τίνες αὗται καλοῦνται; ἡ μὲν πρώτη ἐπιστήμη, ἔ-
φη, καλεῖται. αἱ δὲ ἄλλαι ταύ-
της ἀδελφαί, ἀνδρεία, δικαιοσύ-
νη, καλοκἀγαθία, σωφροσύνη,
εὐταξία, ἐλευθερία, ἐγκράτεια,
πρᾳότης. ὦ καλλίστη, ἔφην ἔ-
χουσα! ὡς ἐν μεγάλῃ ἐλπίδι ἐσ-

μέν! ἐὰν συνῆτε, ἔφη, καὶ ἔξω περιποιήσησθ' ὧν ἀκούετε. ἀλλὰ προσέξομεν ὡς μάλιστα, ἔφην ἐγώγε. ταυγαρῦν, ἔφη, σωθήσεσθε. ὅταν οὖν παραλάβωσιν αὐτὸν αὗται, πῇ ἀπάγουσι; πρὸς τὴν μητέρα, ἔφη. αὕτη δὲ τίς ἐστιν; εὐδαιμονία, ἔφη. ποία δέ ἐστιν αὕτη; ὁρᾷς τὴν ὁδὸν ἐκείνην, τὴν φέρουσαν ἐπὶ τὸ ὑψηλὸν ἐκεῖνο, ὅ ἐστιν ἀκρόπολις τῶν περιβόλων πάντων; ὁρῶ. ἐκεῖ ἐπὶ τῇ προπυλαίᾳ γυνὴ καθεστῶσα εὐειδής τις κάθηται ἐπὶ θρόνου ὑψηλοῦ, κεκοσμημένη ἐλευθέρως, καὶ ἀπεριέργως, καὶ ἐσεφανωμένη

στεφάνῳ εὐανθεῖ πάνυ καλῶς; ἐμφαίνει ὅτως ἔχειν. αὕτη τοίνυν ἐστὶν ἡ εὐδαιμονία, ἔφη. ὅταν δὲ ὧδέ τις παραγένηται, τί ποιεῖ; στέφανοῖ αὐτὸν, ἔφη, τῇ ἑαυτῆς δυνάμει ἡ εὐδαιμονία, καὶ αἱ ἄλλαι πᾶσαι ἀρεταὶ, ὥσπερ τοὺς νενικηκότας τοὺς μεγίστους ἀγῶνας. καὶ ποίους ἀγῶνας νενίκηκεν αὐτός; ἔφην ἐγώ. τοὺς μεγίστους, ἔφη, καὶ τὰ μέγιστα θηρία, ἃ πρότερον αὐτὸν κατήθιε, καὶ ἐκάλαζε, καὶ ἐποίει δοῦλον. ταῦτα πάντα νενίκηκε, καὶ ἀπέῤῥιψεν ἀφ' ἑαυτοῦ, καὶ κεκράτηκεν ἑαυτοῦ, ὥστε ἐκεῖνα νῦν τούτῳ δουλεύσει, καθάπερ

ὗτος ἐκείνοις πρότερον. παῖε λέγε σταῦτα τὰ θηρία; πάνυ γὰρ ἐπιποθῶ ἀκῦσαι. πρῶτον μὲν, ἔφη, τὴν ἄγνοιαν, καὶ τὸν πλάνον. ἢ δοκεῖ σοι θηρία ταῦτα εἶναι; καὶ πονηρά γε, ἔφην ἐγώ. εἶτα τὴν λύπην, καὶ τὸν ἀθυμίαν, καὶ τὴν φιλαργυρίαν, καὶ τὴν ἀκρασίαν, καὶ τὴν λοιπὴν ἅπασαν κακίαν. πάντων τούτων κρατεῖ, καὶ δὲ κρατεῖται, ὥσπερ τὰ πρότερον. ὦ καλῶν ἔργων, ἔφην ἐγώ, καὶ καλλίστης νίκης! ἀλλ' ἐκεῖνο ἔτι μοι εἰπὲ, τίς ἡ δύναμις τοῦ στεφάνου, ᾧ ἔφης στεφανοῦσθαι αὐτόν; εὐδαιμονικὴ, ὦ

νεανίσκε. ὁ γὰρ στεφανωθεὶς ταύτῃ τῇ δυνάμει, εὐδαίμων γίνεται, καὶ μακάριος, καὶ οὐκ ἔχει ἐν ἑτέροις τὰς ἐλπίδας τῆς εὐδαιμονίας, ἀλλ' ἐν ἑαυτῷ. ὡς καλὸν τὸ νίκημα λέγεις! ὅταν δὲ στεφανωθῇ, τί ποιεῖ, ἢ ποῖ βαδίζει; ἄγουσιν αὐτὸν ὑπολαβοῦσαι αἱ ἀρεταὶ πρὸς τὸν τόπον ἐκεῖνον, ὅθεν ἦλθε πρότερον, καὶ δεικνύουσιν αὐτῷ τὰς ἐκεῖ διατριβοντας, ὡς κακῶς καὶ ἀθλίως ζῶσι, καὶ ὡς ναυαγοῦσιν ἐν τῷ βίῳ, καὶ πλανῶνται, καὶ ἄγονται, καταπεπρατημένοι, ὥσπερ ὑπὸ πολεμίων οἱ μὲν ὑπ' ἀκρασίας,

οἱ δὲ ὑπ' ἀλαζονείας, οἱ δὲ ὑπὸ φιλαργυρίας, ἕτεροι δὲ ὑπὸ κενοδοξίας, οἱ δὲ ὑφ' ἑτέρων κακῶν, ἐξ ὧν ἢ δύνανται ἐκλῦσαι ἑαυτὸς τῶν δεινῶν, οἷς δέδενται, ὥστε σωθῆναι, μὴ ἀφικέσθαι ὧδε· ἀλλὰ ταράττονται διὰ παντὸς τοῦ βίου. τοῦτο δὲ πάσχουσι διὰ τὸ μὴ δύνασθαι τὴν ἐνθάδε ὁδὸν εὑρεῖν· ἐπελάθοντο γὰρ τὸ παρὰ τῷ δαιμονίῳ πρόσαγμα. ὀρθῶς μοι δοκεῖς λέγειν. ἀλλὰ μὴ τοῦτο πάλιν ἀπορῶ, διά τί δήκνύσιν αὐτῷ τὸν τόπον ἐκεῖνον αἱ ἀρεταί, ὅθεν ἦκει τὸ πρότερον. ἢ οὐκ ἀκριβῶς ἤδει, οὐδὲ ἠπί-

σατο, ἔφη, ὑδὲν τῶν ἐκεῖ, ἀλλ' ἐνεδοίαζε· καὶ διὰ τὴν ἄγνοιαν, καὶ τὸν πλάνον, ὃν δὴ ἐπεπώκει, τὰ μὴ ὄντα ἀγαθὰ ἐνόμιζεν ἀγαθὰ εἶναι, καὶ τὰ μὴ ὄντα καλὰ κακά. διὸ καὶ ἔζη κακῶς ὥσπερ οἱ ἄλλοι οἱ ἐκεῖ διατρίβοντες. νῦν δὲ ἀπλανῶς τὴν ἐπιστήμην τῶν συμφερόντων, αὐτός τε καλῶς ζῇ, καὶ τούτους θεωρεῖ ὡς κακῶς πράττουσιν. ἐπὰν δὲν θεωρήσῃ πάντα, τί ποιεῖ, ἢ ποῖ βαδίζει; ὅπου ἂν βάλλεται, ἔφη. πανταχοῦ γάρ ἐστιν αὐτῷ ἀσφάλτα, ὥσπερ τὸ κωφύκιον ἄντρον ἔχοντι. καὶ πάντα-

χῦ ἃ ἂν ἀφίκηται, πάντα καλῶς βιώσεσθαι μετὰ πάσης ἀσφαλείας. ὑποδέξονται γὰρ αὐτὸν ἀσμένως πάντες, καθάπερ τὸν ἰατρὸν οἱ πάσχοντες. πότερον δὲ καὶ ἐκείνας τὰς γυναῖκας, ἃς ἔφης θηρία εἶναι, οὐκ ἔτι φοβεῖται, μή τι πάθῃ ὑπ' αὐτῶν; οὐδέν. ἢ μὴ διοχληθήσεται, ἤτε ὑπὸ ὀδύνης, ἤτε ὑπὸ λύπης, ἤτε ὑπ' ἀκρασίας, ἤτε ὑπὸ φιλαργυρίας, ἤτε ὑπὸ πενίας, ἤτε ὑπ' ἄλλου κακοῦ οὐδενός. ἀπάντων γὰρ κυριεύει, καὶ ἐπάνω πάντων ἐστὶ τῶν πρότερον αὐτὸν λυπούντων· καθάπερ οἱ ἐχιόδηκτοι. τὰ γὰρ θη-

ρία δήπου πάντας τὰς ἄλλας κα-
κοποιΐας μέχρι θανάτου, ἐκεί-
νους δὲ λυπεῖ, διὰ τὸ ἔχειν ἀντι-
φάρμακον αὐτὸς τοῦτο. καὶ τοῦτον
οὐδὲν λυπεῖ, διὰ τὸ ἔχειν ἀντι-
φάρμακον. καλῶς ἐμοὶ δανείζε-
γε. ἀλλ' ἔτι τοῦτό μοι εἰπέ, τί-
νες εἰσὶν ὅτοι οἱ δοκοῦντες ἐκεῖθεν
ἀπὸ τοῦ βυνοῦ παραγίγνεσθαι; καὶ
οἱ μὲν αὐτῶν ἐστεφανωμένοι ἐμ-
φασιν ποιοῦσιν εὐφροσύνης τινός·
οἱ δὲ ἀστεφάνωτοι, *[αἱ μὲν ἀπεγ-
νωσμένοι] καὶ τὰς κνήμας καὶ τὰς
κεφαλὰς δοκοῦσι τετρίφθαι· κα-
τέχονται δὲ ὑπὸ γυναικῶν τινων.
οἱ μὲν ἐστεφανωμένοι, σεσωσμένοι

εἰσὶ πρὸς τὴν παιδείαν, καὶ εὐφραίνονται, τεύξεσθαι αὐτῆς· οἱ δὲ ἀσεφάνωτοι, οἱ μὲν, ἀπεγνωσμένοι ὑπὸ τῆς παιδείας, ἀναπάμπλωσι, κακῶς καὶ ἀθλίως διακείμενοι· οἱ δὲ, ἀποδεδλιακότες, καὶ ἀναβεβηκότες πρὸς τὴν καρτερίαν, πάλιν ἀνακάμπτουσι, καὶ πλανῶνται ἀνοδίᾳ. αἱ δὲ γυναῖκες, αἱ μεῖ' αὐτῶν ἀκολουθοῦσαι, τίνες εἰσὶν αὗται; λῦπαι, ἔφη, καὶ ὀδύναι, καὶ ἀθυμίαι, καὶ ἀδοξίαι, καὶ ἄγνοιαι. πάντα καλὰ λέγεις αὐτοῖς ἀκολουθεῖν. νὴ Δία, πάνυ, ἔφη, ἀκολουθοῦσιν· ὅταν δὲ ἥδοναὶ παραγένωνται εἰς

τὸν πρῶτον περίβολον πρὸς τὴν ἡδυπάθειαν, καὶ τὴν ἀκρασίαν, ὐχ ἑαυτὺς αἰτιῶνται, ἀλλ' εὐθὺς κακῶς λέγουσι καὶ τὴν παιδείαν, καὶ τὺς ἐκεῖσε βαδίζοντας, ὡς ταλαίπωροι καὶ ἄθλιοί εἰσι καὶ κακοδαίμονες, οἳ τὸν βίον τὸν παρ' αὐτοῖς ἀπολιπόντες κακῶς ζῶσι, καὶ ὐκ ἀπολαύουσι τῶν παρ' αὐτοῖς ἀγαθῶν. ποῖα δὲ λέγουσιν ἀγαθὰ εἶναι; τὴν ἀσωτίαν, καὶ τὴν ἀκρασίαν, ὡς εἴποι ἄν τις ἐπὶ κεφαλαίυ. τὸ γὰρ εὐαγχεῖσθαι βοσκημάτων τρόπον, ἀπόλαυσιν μεγίστων ἀγαθῶν ἡγοῦνται εἶναι. αἱ δὲ ἕτεραι γυναῖκες

αἱ ἐκεῖθεν παραγινόμεναι ἵλαραί τε καὶ γελῶσαι, τίνες καλοῦνται; δόξαι, ἔφη· καὶ ἀγαγοῦσαι πρὸς τὴν παιδείαν τοὺς εἰσελθόντας πρὸς τὰς ἀρείας, ἀναπείθουσιν ὅπως ἑτέρους ἀγάγωσι, καὶ ἀναγγείλωσιν ὅτι εὐδαίμονες ἤδη γεγόνασιν ὡς τότε ἀπήγαγον. πότερον ἦν, ἔφην ἐγώ, αὗται εἰσὶν αἱ πρὸς τὰς ἀρείας εἰσπορευόμεναι; ἔφη, ὁ. ὑγαρ δήμιος δόξαν εἰσπορεύεσθαι πρὸς τὴν ἐπιστήμην, ἀλλὰ τῇ παιδείᾳ παραδιδόασιν αὐτούς. εἶτα, ὅταν ἡ παιδεία παραλάβῃ, ἀναπείθουσιν αὖ ταύτας πάλιν, ἄλλους ἄξουσαι. ὥσπερ αἱ

νῆες, τὰ φορτία ἐξελόμεναι, πάλιν ἀναχάμπτουσιν, καὶ ἄλλων τινῶν γεμίζονται. ταῦτα μὲν δὴ καλῶς μοι δοκεῖς, ἔφην, ἐξηγῆσθαι. ἀλλ' ἐκεῖνο ὕδέπω ἡμῖν δεδήλωκας, τί προσάπτεις τὸ δαιμόνιον, τοῖς εἰσπορευομένοις εἰς τὸν βίον, ποιεῖν. θαῤῥεῖν, ἔφη. διὸ καὶ ὑμεῖς θαῤῥεῖτε· πάντα γὰρ ἐξηγήσομαι, κ᾽ ὕδὲν παραλείψω. καλῶς λέγεις, ἔφην ἐγώ. ἐκείνας ὖν τὴν χεῖρα πάλιν, ὁρᾶτε, ἔφη, τὴν γυναῖκα ἐκείνην, ἣ δοκεῖ τυφλή τις εἶναι, κ᾽ ἐπὶ λίθου τροχοῦ ἑστάναι, ἣν κ᾽ ἄρτι ὑμῖν εἶπον ὅτι τύχη κα-

λεῖται; ἄρωμεν. ταύτῃ, κελεύῃ, ἔφη, μὴ πιστεύῃν, ἢ βέβαιον μηδὲν πιστεύῃν, μηδὲ ἀσφαλὲς ἔχειν, ὅ, τι ἂν παρ' αὐτῆς λάβῃ τις, μηδὲ ὡς ἴδιον ἡγεῖσθαι· ὐδὲν γὰρ κωλύῃ ταῦτα πάλιν ἀφελέσθαι, ἢ ἑτέρῳ διδόναι πολλάκις γὰρ τοῦτο εἰωθε ποιεῖν. ἢ διὰ ταύτην ὢν αἰτίαν, κελεύῃ, πρὸς τὰς ἑαυτῆς δόσεις ὐχ ἥττους γίγνεσθαι, ἢ μήτε χαίρῃν ὅταν διδῶ, μήτε ἀνιᾶσθαι ὅταν ἀφέλληται, καὶ μήτε φέγῃν αὐτὴν, μήτε ἐπαινεῖν. ὐδὲν γὰρ ποιεῖ μετὰ λογισμοῦ, ἀλλ' εἰκῇ, καὶ ὡς ἔτυχε πάντα, ὥσπερ πρό-

τερον ὑμῖν ἔλεξα. διὰ τοῦτο οὖν τὸ δαιμόνιον κελεύει, μὴ θαυμάζειν, ὅ,τι ἂν πράττοι αὐτή, μηδὲ γίγνεσθαι ὁμοίους τοῖς κακοῖς τραπεζίταις. οἱ γὰρ ἐκεῖνοι, ὅταν μὲν λάβωσι τὸ ἀργύριον παρὰ τῶν ἀνθρώπων, χαίρουσι, καὶ ἴδιον νομίζουσιν εἶναι. ὅταν δὲ ἀπαιτῶνται, ἀγανακτοῦσι, καὶ δεινὰ οἴονται πεπονθέναι, ὑμνημονεύοντες, ὅτι ἐπὶ τούτῳ ἔλαβον τὰ θέματα, ἐφ' ᾧ μηδὲν κωλύειν τὸν θέμενον πάλιν καμίσασθαι. ὡσαύτως τοίνυν κελεύει ἔχειν τὸ δαιμόνιον καὶ πρὸς τὴν παρ' αὐτῆς δόσιν· καὶ μνημο-

νεύειν, ὅτι τοιαύτην ἔχει φύσιν ἡ τύχη, ὥστε, ἃ δέδωκεν, ἀφελέσθαι, καὶ ταχέως πάλιν δοῦναι πολλαπλάσια, αὖθις δὲ ἀφελέσθαι ἃ δέδωκεν. ὑ μόνον δὲ, ἀλλὰ κὴ τὰ πρὸ πάρχοντα. ἃ γῶν διδῷ, κελεύϕ λαμβάνϕν παρ' αὐτῆς, καὶ συντόμως ἀπελθεῖν ἔχοντα πρὸς τὴν βεβαίαν καὶ ἀσφαλῆ δόσιν. ποίαν ταύτην; ἔφην ἐγώ. ἣν λήψονται παρὰ τῆς παιδείας, ἣν διασωθῶσιν ἐκεῖ. αὕτη ἔν τίς ἐστιν; ἡ ἀληθὴς ἐπιστήμη, ἔφη, τῶν συμφερόντων, κὴ ἀσφαλὴς δόσις, κὴ βεβαία, κὴ ἀμετάβλητος. φεύγειν ἔν κελεύ-

εἰ συντόμως πρὸς ταύτην· καὶ ὅ-
ταν ἔλθωσι πρὸς τὰς γυναῖκας
ἐκείνας, ἃς καὶ πρότερον εἶπον, ὅ-
τι ἀπραξία καὶ ἡδυπάθεια κα-
λοῦνται, καὶ ἐνθεῦθεν κελεύῃ συν-
τόμως ἀπαλλάττεσθαι, καὶ μὴ
πιστεύειν μηδὲ ταύταις μηδέν,
ἕως ἂν πρὸς τὴν ψευδοπαιδείαν
ἀφίκωνται. κελεύει δὲ αὐτοῖς
χρόνον τινὰ ἐνδιατρῖψαι, καὶ
λαβεῖν ὅ,τι ἂν βάλωνται παρ'
αὐτῆς, ὥσπερ ἐφόδιον· εἶτα ἐν-
τεῦθεν ἀπιέναι πρὸς τὴν ἀληθι-
νὴν παιδείαν συντόμως. ταύτ'
ἐστὶν, ἃ προστάσσει τὸ δαιμό-
νιον. ὅστις τοίνυν παρ' αὐτά τι

ποιεῖ ἢ παραχούει, ἀπόλλυται κακὸς κακῶς. ὁ μὲν δὴ μῦθος, ὦ ξένοι, ὁ ἐν τῷ πίνακι, τοιοῦτος ἡμῖν ἐστιν. εἰ δὲ δεῖ τι πρόσθεν θέσθαι περὶ ἑκάστου τούτων, οὐδεὶς φθόνος. ἐγὼ γὰρ ὑμῖν φράσω. κελεύεις λέγειν, ἔφην ἐγώ. ἀλλοῖ τί κελεύει αὐτὸς τὸ δαιμόνιον λαβεῖν παρὰ τῆς ψευδοπαιδείας; ταῦτ' οὐ δοκεῖ εὔχρηστα εἶναι. ταῦτ' ἔστι τινα ἐστὶ; πράγματα, ἔφη, καὶ πολλὰ τῶν ἄλλων μαθημάτων· οὐ καὶ Πλάτων φησὶν ὡσανεὶ χαλινόν τινος δύναμιν ἔχειν τοῖς νέοις, ἵνα μὴ εἰς ἕτερα περισπῶνται.

πότερον δὲ ἀνάγκη ταῦτα λαβεῖν, εἰ μέλλοι τις ἥξειν πρὸς τὴν ἀληθινὴν παιδείαν, ἢ οὔ; ἀνάγκη μὲν οὐδεμία, ἔφη, χρήσιμα μέντοι ἐστί· πρὸς δὲ τὸ βελτίους γενέσθαι οὐδὲν συμβάλλεται ταῦτα. οὐδὲν ἄρα λέγεις ταῦτα χρήσιμα εἶναι πρὸς τὸ βελτίους γενέσθαι ἀνθρώπους; ἔστι γὰρ ἢ ἄνευ τούτων βελτίους γενέσθαι. ὅμως δὲ οὐκ ἄχρηστα κἀκεῖνά ἐστιν. ὡς γὰρ δι' ἑρμηνέως συμβάλλομεν τὰ λεγόμενά ποτε, ὅμως μέντοι γε οὐκ ἄχρηστον ἦν, ἢ ἡμᾶς αὐτοὺς τὴν φωνὴν ἀκριβεστέραν ἔχειν, καὶ τι συνήκαμεν.

ὕτω καὶ ἄνευ τούτων τῶν μαθημάτων οὐδὲν κωλύει γενέσθαι. πότερον οὐδὲν προέχουσιν ἕτοι οἱ μαθηματικοὶ, πρὸς τὸ βελτίους γενέσθαι τῶν ἄλλων ἀνθρώπων; πῶς μέλλουσι προέχειν, ἐπειδὰν φαίνωνται ἠπατημένοι περὶ ἀγαθῶν καὶ κακῶν ὥσπερ οἱ ἄλλοι, καὶ ἔτι κατεχόμενοι ὑπὸ πάσης κακίας; οὐδὲν γὰρ κωλύει, εἰδέναι μὲν γράμματα, καὶ καλέχειν τὰ μαθήματα πάντα, ὁμοίως δὲ μέθυσον καὶ ἀκρατῆ εἶναι, καὶ φιλάργυρον, καὶ ἄδικον, καὶ προδότην, καὶ τὸ πέρας ἄφρονα. ἀμέλει πολλοὺς τοιούτους ἔστιν ἰ-

δεῖν. πῶς ἂν ὅτι προέχων, ἔφη, εἰς τὸ βελτίους ἄνδρας γενέσθαι, ἕνεκα τούτων τῶν μαθημάτων; εὐδαιμῶς φαίνεται, ἐπὶ τούτῳ τῷ λόγῳ. ἀλλὰ τί ἐστιν, ἔφην ἐγώ, τὸ αἴτιον; ὅτι ἐν τῷ δευτέρῳ περιόδῳ διατρίβουσιν, ὥσπερ ἐγκύκλιοι πρὸς τὴν ἀληθινὴν παιδείαν. ἢ τί τοῦτο ὠφελεῖ αὐτούς, ἔφη, ὅταν πολλάκις ἐς τὸν ὁδὸν παραγιγνομένους ἐν τῷ πρώτῳ περιόδῳ ἀπὸ τῆς ἀκροασίας, καὶ τῆς ἄλλης πολλῆς, εἰς τὸν τρίτον περίοδον, πρὸς τὴν παιδείαν τὴν ἀληθινὴν, οἱ τοιοῦτοι τῶν μαθημα-

ἰκνὺς παραλλάτ/ουσιν; ὥςε, πῶς ἔτι προέχουσιν ἄρα ἢ ἀκινήτότεροι, ἢ δυσμαθέςεροί εἰσι. πῶς, ἔφην, τῦτο, ἐγώ; ὅτι ἐν τῷ δευτέρῳ περιβόλῳ εἰ μηδὲν ἄλλο, προαπολωλέναί γε ἐωίκασι, ἃ οὐκ οἴδασιν. ἕως δ' ἂν ἔχωσι ταύτην τὴν δόξαν, ἀκινήτους αὐτὺς ἀνάγκη εἶναι πρὸς τὸ ὁρμᾶν πρὸς τὴν ἀληθινὴν παιδείαν. εἶτα τὸ ἕτερον ὐχ ὁρᾷς, ὅτι ἡ αἰ δόξαι ἐκ τῦ πρώτυ περιβόλυ εἰσπορεύον/αι πρὸς αὐτὺς ὁμοίως; ὥςε ἀδὲν ἔτι ἐκείνων βελ/ίους εἰσὶν, ἐὰν μὴ ἡ τύτοις συνῇ μεταμέλεια, ἡ πει-

δῶσιν, ὅτι ὐ παιδείαν ἔχουσιν, ἀλλὰ ψευδοπαιδείαν, δι' ἣν ἀ-σωτωτέρα. οὕτω δὲ διακείμενοι, ὐκ ἄν ποτε σωθεῖεν. καὶ ὑμεῖς τοίνυν, ὦ ξένοι, ἔφη, ὅτω ποιεῖτε, καὶ ἐνδιατρίβετε τοῖς λεγομένοις, μέχρις ἂν ἕξιν λαβεῖν. ἀλλὰ περὶ τῶν αὐτῶν πολλάκις δεῖ ἐπισκοπεῖν, καὶ μὴ διαλείπειν· τὰ δὲ ἄλλα πάρεργα ἡγήσασθαι. εἰ δὲ μή, ὐδὲν ὄφελος ἔσται ὧν νῦν ἀκούετε. ποιήσομεν. τοῦτο δὲ εἰπέ μοι, πῶς ὐκ ἔφη ἀγαθά, ὅσα λαμβάνουσιν οἱ ἄνθρωποι παρὰ τῆς τύχης; οἷον τὸ ζῆν, τὸ ὑγιαίνειν, τὸ

πλουτεῖν, τὸ εὐδοξεῖν, τὸ τέκνα ἔχειν, τὸ νικᾶν, καὶ τὰ λοιπὰ ὅσα τούτοις παραπλήσια; ἢ πάλιν, τὰ ἐναντία πῶς ἂν ἔχοι κακά; πάνυ γὰρ ἡμῖν παράδοξον καὶ ἄπιστον δοκεῖ τὸ λεγόμενον. ἄγε τοίνυν πρῶτον, ἔφη, ἀποχρῆναι δεῖ τὸ φαινόμενον, περὶ ὧν ἂν σε ἐρωτῶ. ἀλλὰ ποιήσω τοῦτο, ἔφην ἐγώ. πότερον οὖν καὶ κακῶς τις ζῇ, ἀγαθὸν ἐκείνῳ τὸ ζῆν; ἢ μοι δοκεῖ ἄλλα παρὰ ταῦτα εἶναι; ἔφην ἐγώ. πῶς γὰρ οὐ; ἔφη, εἰ περ τοῦτο ἐστὶ κακόν; ὅτι τοῖς μὲν κακῶς ζῶσι κακὸν μοι δοκεῖ εἶναι· τοῖς δὲ

καλῶς, ἀγαθόν. καὶ κακὸν ἄρα λέγεις τὸ ζῆν, καὶ ἀγαθὸν εἶναι; ἔγωγε. μὴ ὃν ἀπιθάνως λέγε. ἀδύνατον γάρ, τὸ αὐτὸ πρᾶγμα καὶ κακὸν καὶ ἀγαθὸν εἶναι. ὕτω γὰρ καὶ ὠφέλιμον καὶ βλαβερὸν ἂν εἴη, καὶ αἱρετὸν καὶ φευκτὸν ἅμα ἀεί. ἀπίθανον μέν. ἀλλὰ πῶς ὑπ, εἰ τὸ κακῶς ζῆν, ᾧ ἂν ὑπάρχοι, κακόν τι ὑπάρχῃ αὐτῷ, ὃ κακὸν αὐτὸ τὸ ζῆν ἐστιν; ἀλλ' ὃ τὸ αὐτὸ, ἔφη, ὑπάρχῃ τὸ ζῆν τῷ κακῶς ζῆν. ἢ ὅ σοι φαίνεται; ἀμέλει δὴ ἐμοὶ δοκεῖ τὸ αὐτὸ εἶναι. τὸ κακῶς τοίνυν ζῆν κακόν ἐστι. τὸ

δὲ ζῆν ἀ κακόν ἐστιν· ἐπεὶ εἰ μὴν
κακόν, τοῖς ζῶσι καλῶς κακῶν
ἂν ὑπῆρχεν, ἐπεὶ τὸ ζῆν αὐ-
τοῖς ὑπῆρχεν, ὅπερ ἐστὶ κακόν.
ἀλλ᾽ ἆρα μοι δοκεῖς λέγειν. ἐπεὶ
τοίνυν ἀμφοτέροις συμβαίνει τὸ
ζῆν, καὶ τοῖς κακῶς ζῶσι, καὶ τοῖς
καλῶς, δῆλον ἂν εἴη οὔτε ἀγαθὸν
ὂν τὸ ζῆν, οὔτε κακόν. ὥσ-
περ οὖν τὸ τέμνειν, καὶ καίειν,
ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἐστι ποιεῖν καὶ
ὑγιάνον, οὕτω καὶ ἐπὶ τοῦ ζῆν
ἐστι ταὐτὰ. σὺ τοίνυν ἔτι θεά-
ρητον πότερον οὖν βέλτιον ζῆν
κακῶς, ἢ ἀποθανεῖν καλῶς καὶ
ἀνδρίως; ἀποθανεῖν ἔμοιγε δο-

λῶς. οὐκοῦν οὐδὲ τὸ ἀποθανεῖν κακόν ἐστιν, εἴπερ αἱρετώτερόν ἐστι πολλάκις τὸ ἀποθανεῖν τοῦ ζῆν. ἔστι ταῦτα. οὐκοῦν ὁ αὐτὸς λόγος μὴ περὶ τοῦ ὑγιαίνειν, μὴ νοσεῖν. πολλάκις γάρ σ' συμφέρει ὑγιαίνειν, ἀλλὰ τἀναντίον, ὅταν ἡ περίστασις τοιαύτη. ἀληθῆ λέγεις. ἄγε δή, σκεψώμεθα μὴ περὶ τοῦ πλουτεῖν ὅτως· εἰ γε θεωρεῖν ἐστιν, ὡς πολλάκις ἐστὶν ἰδεῖν ὑπάρχοντά τινι πλοῦτον, κακῶς δὲ ζῶντα τοῦτον καὶ ἀθλίως. νὴ Δία πολλοῦ γε. οὐκοῦν οὐδὲν τούτοις ὁ πλοῦτος βοηθεῖ εἰς τὸ ζῆν καλῶς. οὐ φαίνεται.

αὐτοὶ γὰρ φαῦλοί εἰσιν. ὑκῦν τὸ εὐδαίμονας εἶναι, ὐχ ὁ πλῦτος ποιεῖ, ἀλλὰ ἡ παιδεία. εἰκός γε. ἐκ τύτυ ἄρα τῦ λόγυ πῦ ὁ πλῦτος ἀγαθόν ἐστιν, εἴπερ ὐ βοηθεῖ τοῖς ἔχυσιν αὐτὸν, εἰς τὸ βελτίυς εἶναι; φαίνεται. ὕτως ὐδὲ συμφέρει ἄρα ἐνίοις πλυτεῖν, ὅταν μὴ ἐπίσανται τῷ πλύτῳ χρῆσθαι. δοκεῖ μοι. πῶς ὖν τῦτο ἄν τις κρινεῖ ἀγαθὸν εἶναι, ὃ πολλάκις ὐ συμφέρει ὑπάρχειν; ὐδαμῶς. ὑκῦν εἰ μέν τις ἐπίσαιτο πλύτῳ χρῆσθαι καλῶς κὴ ἐμπείρως, εὖ βιώσεται· εἰ δὲ μὴ, κα-

κῶς· ἀλυπίες γὰρ μοι δοκεῖς τὸ-
τα λέγειν, καὶ τὸ σύνολον δὲ, τὰ
τιμᾶσθαι ταῦτα ὡς ἀγαθὰ ὄντα,
καὶ ἀτιμάζεσθαι ὡς κακά, τοῦτό ἐστι
τὸ ταράττον τοὺς ἀνθρώπους καὶ
βλάπτον, ὅταν τιμῶνται τε
αὐτὰ, καὶ ἀφῶνται διὰ τούτων
μᾶλλον εἶναι τὸ εὐδαιμονεῖν, καὶ
πάνθ' ἑπομένως πράττουσιν ἐπι-
τηδεύματα τούτων, καὶ τὰ ἀσεβῆ αὐτὰ δο-
κοῦντα εἶναι. ταῦτα δὲ πάσχου-
σι διὰ τὴν τῦ ἀγαθοῦ ἄγνοιαν.

ἄγνοοῦσι γὰρ, ὅτι ἐκ γίνεται ἐκ κακῶν ἀγαθόν. πλεῖστα δέ ἐστι παρὰ τοῖς ἀνθρώποις ἰδεῖν ἐκ κακῶν καὶ αἰσχρῶν ἔργων· οἷον λέγω ἐκ τοῦ προδίδοσθαι καὶ λιμοζεσθαι καὶ ἀνδραποδοῦσθαι καὶ συμφορεῖσθαι καὶ ἀποστερεῖσθαι καὶ ἐξ ἀνάγκης

πολλῶν καὶ μοχθηρῶν. ἔστι ταῦτα. εἰ τοίνυν γίνεται ἐκ κακοῦ ἀγαθὸν μηδέν, ὥσπερ εἰκός· πλοῦτος δὲ γίνεται ἐκ κακῶν ἔργων· ἀνάγκη μὴ εἶναι ἀγαθὸν τὸν πλοῦτον. συμβαίνει οὕτως ἐκ τούτου τοῦ λόγου. ἀλλ' οὐδὲ τὸ φρονεῖν γε οὐδὲ δικαιοπραγεῖν ἐκ ἔστι κλήσασθαι ἐκ κακῶν ἔργων. ὡσαύτως δὲ οὐδὲ τὸ ἀδικεῖν καὶ ἀφρονεῖν ἐκ καλῶν ἔργων· οὐδὲ ὑπάρχειν ἅμα τὰ αὐτὰ δύνανται. πλοῦτον δὲ καὶ δόξαν καὶ τὸ νικᾶν καὶ τὰ λοιπὰ ὅσα τούτοις παραπλήσια, οὐδὲν κωλύει ὑπάρχειν τινὶ, ἀλλὰ μετὰ κακίας πολλῆς· ὥστε οὐκ ἂν εἴη ταῦτα ἀγαθὰ οὔτε κακά. ἀλλὰ τὸ φρονεῖν μόνον ἀγαθὸν, τὸ δὲ ἀφρονεῖν κακόν. ἱκανῶς μοι δοκεῖς λέγειν, ἔφην.

ΤΕΛΟΣ.

TYPOGRAPHUS LECTORI S.

IN hac Cebetis editione praecipue ſecuti ſumus eam Jac. Gronovii, quam ille adornavit adjutus variantibus Lectionibus trium M. SS. ex Bibliotheca Regia Paris. quorum primum ait „ bene „ vetuſtum, ſecundum longe minore na„ tu, tertium a Jano Laſcare exaratum." et plurima quidem correxit et reſtituit ope primi praeſertim iſtius et vetuſti codicis. aliquando tamen, ipſi nimium confiſus, quaedam ſine cauſa mutaſſe videtur, nonnunquam ipſos calami lapſus adoptaſſe. Inſpeximus praeterea variantem ſcripturam M. S. codicis a Relando editam. quaedam etiam confirmavimus ope trium veterum editionum. quarum prima Venetiis impreſſa 1540 per Jo. Ant. de Ni-

colinis de Sabio, in fine Grammaticae Constantini Lascaris. secunda, Basileae 1541. tertia Venetiis 1557 apud P. Manutium, inter alia post Lascaris Grammaticam. Emendationem unam aut alteram proposuimus, vix quidquam sine M. SS. mutantes. Horum omnium rationem reddent notulae sequentes.

NOTULAE.

PAG. 3. l. 11. ἢ ποτε] ita Gron. ex M. SS. ſuis omnibus, et ita omnes editiones veteres. in vulgatis habetur ποθεν orta ex Wolfii conjectura. eſt autem ποτε indefinitum hic, ut infra p. 4. l. ult. et p. 6. l. 5. ejus vim intendit hic adjecta ἢ —— τίνες πολε ἦσαν, *quaenam tandem eſſent* —— τίνες ἢ ποτε ἦσαν *quaenam omnino tandem eſſent*. ita Xenophon Hellenic. 2. in loco a Budaeo allato p. 398. ed. R. Steph. ὅτις δὲ μηδετέροις ἀρέσκει, τί ποτε ἢ καλέσαι χρή. —— *quonam omnino tandem nomine vocandus eſt.*

4. 9. δε] Gron. ἦν ex M. S. 1.

4. penult. ἦ] Gron. ἠδὲ ex M. S. 1.

5. 12. πολὺν χρόνον, νέωτερος ὤν. πολλὰ δὲ] ita M. S. Relandi, et ita collegit Gron. ex M. S. 1. caeterum νέωτερος ὤν non videtur reſpicere ad παλαι ποτὲ, ut cenſet Gron. ſed forte ſententia eſt " quin et ipſum diu ſum " admiratus *junior ſeniorem*."

10. 4. ἤθει] ita Gron. ex M. SS. omn. et editione Pariſienſi ap. Martinum Juvenem 1557. ita etiam M. S. Relandi, et quidem edd. duae Venet. 1540. 1557. exhibent εἴθει, vitium forte ex ἤθει ortum. vulgo εἶδει.

11. 9. συμπλέκονται] Gron. πλέκονται.

12. 9. περιάγονται] M. SS. Gron. et ed. Paris. 1557. habent περιάγονται, ut et Relandi M. S. et edd. Venet. 1540 et 1557, et Basil. 1541.

14. 3. μὲν] ita Gron. ex M. SS. omn. et ed. Paris. atque ita M. S. Relandi. vulgo γὰρ.

15. 14. ἐκπεσόσης διαλέγεσθαι] ita Gron. ex M. S. 1. et confirmavit hanc rationem loquendi ex Theophrasto et Polybio. ita etiam habet M. S. Relandi. vulgo διαλεξόμεθα, scioli forte interpretamentum.

16. 1. ὡς ἂν παρέλθοις] M. S. Relandi habet παρέλθῃς, vetiorem forte scripturam. sic prius p. 9. 11. ὡς ἂν εἰσέλθωσιν.

16. 3. ὡς ἄν] absunt vulgo hae duae voces. Gron restituit ex M. S. 1. habentur etiam in M. S. Relandi. et est quidem particulae ἄν repetitio hujusmodi apud scriptores optimos frequentissima.

17. 2. εἰσελθεῖν] aberat haec vox ab edd. vulg. restituit Gron. ex M. SS. omn. et ed. Paris. 1557. adest etiam in M. S. Relandi et in edd. veterib. Venet. 1540. et 1557. et Basil. 1541.

18. 2. ἐπιλίπῃ] ita Gron. ex M. S. 1. at 2. et 3. ut et edd. ἀπολίπῃ. Relandi M. S. ἐπιλείπῃ.

18. 7. σκοτεινόν] post hanc vocem videtur excidisse ex omn. M. SS. verbum ὀρῶ. quin et omnes quae sequuntur voces usque ad ἢ μάλα, in uno M. S. desunt, teste Relando.

19. 1. καλὰ] ita Gron. ex M. SS. omn. at edd. omnes μελά. Relandi M. S. habet μετ' αὐτῦ. unde forte vera lectio est μελὰ τυ῀ τις ὁμοία αὐτῷ.

19. 2. ἀπὸ τῆς τύχης συναρτήσῃ] Gron. M. S. 1. exhibet haec ita ἀπὸ τύχῃ (post haec aliquid deletum est) ἔστ[ε]αι συναρτήσασα.

20. 7. ἄξυσαν] vulgo ἄγυσαν, quod et edidit Gron. sed repetitur ἄξυσαν in M. SS. 1. 2. Gron. et pro hoc αὔξυσαν in M. S. 3. est et ἄξυσαν in M. S. Relandi, et in edd. Venet. 1540. et Basil. 1541.

20. 8. καθαρεὶς] ita edd. illae tres veteres et etiam Wolfii, sed ille interserit [καθαρθεὶς] ex conjectura. Gron. M. S. 1. habet ἢ καθαρθεὶς, et paulo post ἐν τῷ βίῳ sine παντὶ.

20. 12. ψδοδοξίας] ita omn. edd. veteres. Wolfius exhibet [ψδοπαιδείας] ψδοδοξίας.

21. 3. καθαρά] M. S. 1. Gron. καθάριος.

21. 6. ἀνθρώπων] M. SS. 1. 2. Gron. ἀνδρῶν.

22. 9. οἱ δὲ ἡδονικοὶ, οἱ δὲ περιπατητικοὶ, οἱ δὲ κριτικοὶ] hae voces, omnes forte, a Sciolo interpolatae, ab aliquo forte ſequioris aevi Stoico. eas enim, non poſſe, a Cebete veniſſe omnes, partim ex chronologia manifeſtum videtur, partim ex re ipſa. nam ex iis quae poſtea differit p. 24. 49, &c. patet eum intelligere hic loci tantum τὰ γράμματα et τὰ μαθήματα, ipſoſque adeo τὺς μαθηματικὺς apellat p. 52. in fine.

23. 13. τύτων] ita Gron. ex M.SS. omn. vulgo τύτυ. et M. SS. 1. habet τὰς τ. κ. δυνάμεις, atque ita etiam Relandi M. S.

23. 14. εἶτα ὅταν καθαρθῶσι] abſunt vulgo hae voces. inſeruit Gron. ex M. S. 1. adſunt etiam in Relandi M. S.

24. 9. παιδείαν] poſt hanc vocem Gron. inſeruit ἔφην ex M. S. 1.

24. ποτερ. πρὸς] ita omnes edd. ante Gron. forte recte, et vertendum *a janua*. Gron. πρὸ sine nota; quod etiam in M. S. Relandi.

25. 1. δυσανόδῳ ὄντι.] ita omnes ante Gron. et videtur locus omnino sanus esse. nimium se torquet Gron. sine causa sollicitans hic locl syntaxin, ut viam struat lectioni M. S. 1. ex quo sctl. edidit δι' ἀνοδίας. at Relandi M. S. habet ἀνοδιας sine δια; et fere melius esset abesse δια ab hac voce, quandoquidem vis hujus praepositionis haud nimis congruat cum vi vocis ἀνοδίας. utut hoc sit, vix crediderim, Cebetem, huic voci abstractae addidisse adjectiva τραχείας, et πετρώδους. caeterum Gron. in voce ἀνοδίας interpretanda non satis sibi constat. nam, cum in notis dixisset *invium* recte respiciens ad vocis abstractae originem ab adjectivo nomine ἄνοδος *invius*, in versione tamen illud *invium*, male mutavit in *praeceps*, quasi ἀνοδία venire posset a substantivo ἄνοδος *via acclivis*.

25. 6. ᾗ ἔνθεν] ita Gron. ex M. S. 1. priores edd. καχεῖθεν.

25. 10. ἄνω γέ περὶ τοῦ βιοῦ] ita Gron. cujus M. 88. omn. habent τοῦ βιοῦ loco vul-

gatae τὸν βυτὸν. et in M. S. 1. abeſt γε, ſed mox pro κύκλῳ habet χ̀ κύκλῳ. at Relandi M. S. exhibet ἄνω ἐπὶ τὸ βυτῷ, quae verior forte ſcriptura; ſaltem ἐπὶ videtur hic loci neceſſaria.

25. antep. τῆς πέτρας] Gron. τῇ πέτρᾳ ex M. S. 1. reliquae duae τὴν πέτραν.

27. 4. καλασῆσαι] M. S. 1. Gron. καλασήσειν.

28. 6. λέγεις] reperit hanc vocem in omn. ſuis M. SS. Gron. et reſtituit. deerat in prioribus edd.

28. 9. μέση δὲ &c.] hoc eſt *ſtaturâ corporis media quidem, eâque jam integrâ.* quamvis enim ἡλικία ſaepiſſime ad aetatem refertur, proprie tamen et ex origine ab ἥλικος de magnitudine corporea dicitur; atque ita, credo, hic loci. de aetate enim ſi dixeris μέση, non eſt quod addas χ̀ ἤδη κεκμηκυῖα.

28. 12. καὶ καλλωπισμόν] ita omn. M. SS. et edd. duae Venet. 1540. 1557. et Baſ. 1541. deeſſe videtur vox aliqua, forte ὑδέρα, quam inſeruit Gron. poſt Snecanum.

28. ult. δοκῆσαι] ita Gron. ex M. S. 1. et ex altera reliquarum. prius δοκῆσιν.

29. antep. ἡράκλεις] Relandi M. S. praeponit ὦ.

30. 7. εἴ τις] ita omn. edd. et M. SS. niſi 1. Gron. habens ἤτος lapſu certe ſcribentis. hoc tamen edidit Gronovius haud animadvertens particulam ἄν ſic poſitam referendam fore ad verbum ſequens τύγχανω, ipſiuſque modum ſubjunctivum neceſſario poſtulare.

30. 9. ἰαλρὸν] ita tres M. SS. Gron. et edd. Venet. 1540. et Baſil. 1541. et Paris. 1547. vulgo τὸν ἰατρὸν, et ita Gron. ſed minus ex uſu articuli.

30. 9. γενόμενος] ita tres M. SS. Gron. et ed. Baſil. 1541. aliae edd. ut et Gron. ipſe γινόμενος. at hoc modo temporum ratio vix ſatis conſtare videtur.

30 12. ὁ ἰατρὸς] ita M. S. 1. Gron. et ita edd. vulgatae, et tres illae vetuſtae Ven. 1540. 1557. et Baſ. 1541. at Gron. omiſit articulum contra linguae Graecae rationem. niſi forte acciderit hoc culpâ typographi.

30. 13. κατέςησεν] ita M. S. 1. Gron. et M. S. Relandi. et ita edd. Ven. 1540. et Baſil. 1541. et Paris. 1547. vulgo καθέςηκε.

30. pen. ἀπωδεὶς] ita Gron. ex omn.

M. SS. existimata non prius ita editum fuisse nisi a Salmasio et Casaubono. at ita reperitur in ed. Venet. 1540. et Bas. 1541.

30. ult. ταῦτα] M. S. 1. Gron. addit μὲν, ut et M. S. Relandi.

32. 4. ὡς] Relandus edidit ἀφ'.

ibid. δοκῶσιν εἶναι] omisit has duas voces sive Gron. sive typographus.

32. 12. ἀνδρεία, δικαιοσύνη] ita Gron. ex M. SS. 1. 2. et ita M. S. Relandi. vulgo interponitur ἢ.

32. pen. ὦ κάλλιστε] omnes Gron. M. SS. ut et ille Relandi habent ὦ κάλλιστε.

33. 2. περιποιησόμεθ'] Gron. et veteres edd. exhibent περιποιησώμεθ'. sed ratio linguae Graecae postulat modum subjunctivum. quare ita edidimus post Relandum.

33. 6. ἀπάγεσθαι] Gron. ex M. S. 1. ἄγεσθαι.

34. 1. καλῶς] M. S. 1. Gron. καλῶ. et M. S. Relandi καλῶς, ἢ ποικίλῳ.

34. 2. ἔχειν] deest haec vox in M. S. 1. Gron. et in M. S. Relandi.

34. 6. ἢ] M. S. 1. Gron. ἤτε.

35. 1. ποῖα &c.] M. S. 1. Gron. et ille Relandi habent ποῖα ταῦτα λέγεις ὑμῖν.

35. 3. ἐπιποθῶ] ita Gron. ex M. SS. omn. et ita M. S. Relandi.

35. 5. ὑμῖν ταῦτα εἶναι] pro his M. S. 1. Gron. habet ταῦτα ὑμῖν.

hic loci deficit M. SS. ille primus 1. et vetustissimus, ut adnotat Gronovius.

37. pen. ἥκει] de hoc dubitari potest. Ed. Basil. 1541. habet ἥκε.

40. 12. * [οἱ μὲν ἀπεγνωσμένοι] interpolatae prorsus videntur hae voces, nec in ipsis vel constat linguae Graecae ratio, ut monet Gron. absunt ab ed. Paris. Martini Juvenis 1557. et in M. S. Relandi non tantum absunt, sed et in iplarum loco habentur λύπης καὶ ταραχῆς.

42. 3. οὐχ ἑαυτοὺς] ita M. S. 2. Gron. et ita edidit Relandus. vulgo οὐχὶ αὐτούς, et Basil. 1541. αὐτοὺς.

46. 3. πράτλοι] ita Gron. ex M. SS. duobus, et ita M. S. Relandi. ita igitur exhibuimus, quamvis haud prorsus certi annon melior sit vulgata lectio πράτλη.

46. 13. κωλύειν] ita edd. illae tres veteres, et ita vulgo. Gron. κωλύει nulla reddita ratione; ita tamen M. S. Relandi.

47. 8. ἐχορία] vice hujus vocis Gron. in altero M. S. reperit βλέποντας.

49. 13. ἃ ἡ Πλάτων φησὶν] hae saltem voces satis evidenter apparent esse scioli cujusdam interpolatio, atque adeo in linea sequenti ἔχειν pro ἔχει, vel forte tota sententia interpolata. saltem non credibile est, enarratorem hunc, πρεσβύτην, Cebeti γεραίσκῳ loquentem, facturum esse mentionem de Platone ipsius Cebetis aequali, ut viro jam ex scriptis in Philosophia claro.

50. antep. ἢ ἡμᾶς] M. SS. Gron. ἡμᾶς ἢ, ut et M. S. Relandi.

51. 1. ἢ ἄνδ.] vulgo, ut et Gron. ἄνδ. fine ἢ, sed inseruimus ex M. SS. duob. Gron. et ed. Paris. 1557. et ex M.S. Relandi et edd. Venet. 1540. et Basil. 1541.

51. 2. κωλύει] Ed. Paris. 1557. addit βελτίους, quod et edidit Relandus.

54. 5. ὕτω ποιεῖτε &c.] M. SS. duo Gron. et ille Relandi ἐὰν ὕτω ποιῆτε ἢ ἐνδιατρίβητε, sed ed. Paris. 1557. Venet. 1540.

1557. et Basil. 1541. habent ἐὰν μὴ ὕτω &c.

55. 11. τὸ ζῆν] absunt vulgo hae duae voces. restituit Gron. ex M. SS. duob. et ed. Paris. 1557. adsunt etiam in M. S. Relandi, et in edd. Venet. 1540. Basil. 1541.

56. l. 9. et 11. ὑπ---ὑ] vulgo absunt hae duae particulae, quamvis loci sententia manifestissime efflagitet negationem. ausi sumus utramque adsumere, priorem ex Relandi M. S. posteriorem ex Relandi textu, quamvis haud gnari unde habuerit.

56. pen. τὸ κακῶς τοίνυν ζῆν κακόν ἐ-
51. τὸ δὲ ζῆν ὑ κακόν ἐστιν.] ita Gron. ex M. S. uno; et ita quidem simplex illa hujus argumentationis ratio postulare videtur. confirmat etiam hanc lectionem M. S. Relandi, tum, quatenus recte incipiat τὸ κακῶς τοίνυν, tum quod in ipso, statim in sequenti linea, plures plane desint voces. vulgo habetur tantum τὸ τοίνυν ζῆν ὑ κακόν ἐστιν.

59. 9. ἐπίσανται] legendum quidem ἐπίσωνται in modo subjunctivo propter praecedentem ὅταν.

59. 11. ἄν τις κρινεῖ] emendatione opus esse videtur et legendum ἄν τις κρινοῖ.

60. 7. ν̓μᾶς τ̃ν] ita Gron. ex M. Eiusdem. et ita M. S. Relandi. et quidem hanc esse veriorem scripturam confirmatur ex vero et proprio huiusce vocis usu.

60. 8. ὅ̓ταν] ita edidit Relandus. et quidem recte, nam praecedens ὅ̓ταν modum subjunctivum efflagitat. Gron. et caeteri ὁ̓τ̃ν.

60. 8. μόνον ἐστὶ τὸ ἐνὸ.] ita Gron. ex M. SS. duob. et ed. Paris. 1557. et ita M. S. Relandi, et edd. Venet. 1540. Basil. 1541. vulgo μόνον ἐν.

60. 9. πραττόμενα] ita ex emendatione edidimus, propter praecedens ὅ̓τ̃ν ex qua pendet adhuc sententia. vulgo πράττεται.

60. 13. ἀγνοοῦσι γὰρ &c.] Quae abhinc sequuntur, minoribus typis impressa, Gronovius primus Graece edidit, ex Bibliotheca Regia Paris. comparata; sed in quonam ex tribus istis M. SS. haec exstiterint, haud indicavit. Impressa fuerunt prius Arabice, ut et Latine, versa a Jo. Odaxio.

17 AP 64

CEBETIS THEBANI TABULA.

IN aede Saturni deambulantes, cum alia complura donaria spectabamus; tum tabulam quandam ante sacellum dedicatam, quae peregrinas quasdam et peculiares fabulas depictas haberet. quae cujusmodi et unde essent, conjicere non poteramus. pictura enim neque urbem neque castra prae se ferebat: sed erat septum quoddam, alia duo septa continens, alterum majus, alterum minus. erat (1. p.) et porta in primo septo, cui magna turba astare videbatur, intra septum vero mulieres complures conspiciebantur. in aditu autem primi vestibuli et septi, senex quidam stabat, eo gestu et habitu, ut ingredienti turbae praecipere aliquid videretur. cum vero diu inter nos, quid commentum illud sibi vellet, ambigeremus, senex quidam astans: non mirum, inquit, est, hospites, vos de pictura hac dubitare. nam et ex indigenis pauci norunt (3) fabulae significationem. neque enim civitatis nostrae donarium est: sed olim hospes quidam, vir cordatus, et eruditione praestans, qui et dictis et factis Pythagoreae et Parmenideae vitae studium prae se ferret, tam templum hoc, quam picturam Saturno dedicavit. ah vero, inquam, ipsum hominem vidisti, et nosti? atqui etiam, inquit, longo tempore fui cum admiratus, junior cum essem. multa enim praeclare differebat, et hujus ipsius fabu-

lae doctrinam saepe cum audivi exponentem. obsecro igitur, (4) inquam, nisi magna quaepiam occupatio te impedit, fabulam nobis explica, cujus audiendae avidissimi sumus. nihil, inquit, obstat, hospites. sed illud prius vobis tenendum, enarrationem periculi non expertem esse. cujusmodi, inquam, id est? quia, si auscultaveritis, atque intellexeritis ea quae dicentur, prudentes et beati evadetis: sin minus, facti vecordes, infelices, acerbi atque indocti, male vivetis. est enim expositio, Sphingis ambagibus similis, quas illa (5) hominibus proponebat; quas qui intellexerat, manebat incolumis; qui non assecutus erat, a Sphinge occidebatur. eadem est et enarrationis hujus ratio. nam amentia Sphinx est hominibus: obscure autem et haec innuit, quid in vita sit bonum, quid malum, quid neque bonum, neque malum. quae qui non intelligit, ab ea non semel interit, ut is qui a Sphinge occisus devorabatur; sed paulatim per omnem aetatem, ut qui conjecti in carcerem, manum carnificis exspectant, contabescit. sin ea (6) cognorit aliquis, vice versa perit amentia: ipse vero salvus manet, perque omnem vitam, malorum expers, beatus efficitur. vos igitur attenti estote, nec obiter audite. dii boni, quantam nobis cupiditatem injecisti, si ista ita sunt! ita, inquit, res est. quamprimum igitur narres velim. nam nos quidem haud obiter audiemus, in tanti praesertim et praemii et supplicii exspectatione, sublato igitur baculo, et ad picturam extento, cernitis, inquit, septum hoc? cernimus, hoc primum (7) vobis tenendum est, locum hunc appellari *vitam*: et mag-

nam multitudinem, quae portae assistit, eos esse qui in vitam venturi sunt. senex vero is, qui superne stat, chartam quandam una manu tenens, altera vero quiddam veluti monstrans, *genius* dicitur, mandat autem ingredientibus, quid eis, ubi in vitam venerint, faciendum sit: et, cui viae se committere debeant, si salvi esse in vita velint, ostendit. quam igitur, inquam ego, viam ingredi eos jubet? aut quomodo? viden', inquit, juxta portam (8) solium positum, qua turba ingreditur, cui mulier insidet, ficto vultu, argutaque specie, et manu poculum quoddam tenens? video, inquam: sed quae ea est? *impostura*, inquit, quae omnes homines deducit. ecquid agit ea? iis, qui in vitam ingrediuntur, facultatem suam propinat. quae vero est illa potio? *error*, inquit, et *ignorantia*. quid tum? hac pota, veniunt in vitam. num ergo omnes errorem bibunt? (9) omnes bibunt, inquit: sed alii plus, alii minus. nonne praeterea intra portam vides turbam quandam mulierum, praeditarum variis meretricum formis? video. hae ergo, *optiques*, *cupiditates*, et *voluptates* appellantur: turbaque ingrediente exilientes, amplectuntur singulos, atque abducunt. quo vero abducunt eos? aliae ad salutem, inquit, aliae ad interitum ob impostūram. O vir optime, quam gravem potionem dicis! et quidem omnes pollicentur, se illos ad (10) optima quaeque perducturas, et ad vitam beatam, in qua acquiescant. illi vero propter ignorantiam et errorem, quem apud *impostūram* hauserunt, veram degendae vitae viam non inveniunt: sed temere oberrant, ut vides item prius ingres-

sos est cumbire, quo illae monstrarint. video haec, inquam. sed quae est illa mulier, quae caecae et furenti similis, saxo rotundo insistit? vocatur, inquit, illa quidem *fortuna*: neque cacca solum est, sed et insana et surda. (11)ea ergo quo munere fungitur? passim, inquit, vagatur: et aliis quod habent, rapit, aliisque largitur; iisdemque rursus statim eripit quae dedit, eaque donat aliis temere et inconstanter. recte igitur signum ejus naturam declarat. quodnam illud? inquam quod rotundo saxo insistit. id vero quid sibi vult? non tuta et firma ejus esse munera significat. magnae enim et graves jacturae fiunt, cum quis ei fidem habet. quid? magna (12) illa turba quae eam circumstat, quid petit, et qui vocantur? dicuntur hi *inconsiderati*. singuli vero ea petunt quae illa abjicit. qui ergo fit, ut non eodem sint vultu: sed alii laetari, alii moerere passis manibus videantur? qui laetari et ridere videntur, ii sunt, inquit, qui aliquid a *fortuna* acceperunt; iidemque *fortunam prosperam* eam vocant. qui vero plorantium specie manus extendunt, ii sunt, quibus ea eripuit quae ante dederat. hi (13)contra, *malam fortunam* eandem appellant. quae sunt ergo illa quae largitur, cum et ii qui ea accipiunt, ita laetentur; et qui amittunt, plorent? haec quae vulgo bona censentur. ea quae sunt? divitiae scilicet, gloria, nobilitas, liberi, imperia, regna, et id genus alia pleraque. ecbo, numnam ista bona non sunt? de his quidem alias disputare licebit: nunc autem explicationi fabulae intenti simus. fiat ita. vides ergo, ubi portam illam (14) praeterieris, aliud septum alius, ut et mulieres extra septum

ſtantes, meretricum inſtar ornatas? omnino. harum alia *incontinentia* vocatur, alia *luxuria*, alia *avaritia*, alia *aſſentatio*. quid ergo hic aſtant iſtae? obſervant eos qui aliquid a fortuna acceperunt. quid tum? exultant, et eos amplectuntur, et adulantur: utque apud ſe manere velint, poſtulant; ac vitam eis pollicentur ſuavem, otioſam et omnis expertem moleſtiae. (15) quod ſi quis eis obſecutus, delicias amplexus fuerit; ei jucunda videtur ad tempus illa vitae ratio, dum hominem quaſi titillarit; cum revera talis non ſit. ubi enim reſipuerit, ſe non comediſſe, ſed ab iis et comeſum, et contumelioſe tractatum eſſe, ſentit. itaque jam conſumptis iis quae a fortuna acceperat omnibus, mulieribus iſtis ſervire cogitur, et omnia perpeti, indecoreque ſe gerere, et propter eas quae vis pernicioſa in ſe admittere; cujuſmodi ſunt, fraudare, fana ſpoliare, pejerare, prodere, latrocinari, (16) caeteraque his conſimilia. ſed cum eos haec omnia defecerint, traduntur poenae, qualis ea eſt? vides a tergo eorum aliquid ſenaſtellae ſimile, et locum quendam anguſtum et tenebroſum? atque etiam mulieres quaedam foedae, et ſordidae, et pannis obſitae, ibi eſſe videntur? omnino. ea igitur quae flagellum tenet, *poena* dicitur: quae caput ad genua demittit, *moeſtitia*: quae capillos evellit, *aerumna*. alius vero quidam, illis qui adſtat, deformis, (17) extenuatus, et nudus: ac per haec mulier quaedam, ei ſimilis, deformis, et tenuis, quinam ſunt? ille quidem, inquit, *luctus* vocatur; ejus vero ſoror, *deſperatio*. his igitur traditur, et cum his in cruciatibus vitam agit. deinde rur-

sus in aliam domum conjicitur, *infelicitatis*: ubi, quod reliquum est aevi, in omni miseria exigit, nisi ei *poenitentia* forte fortuna occurrerit. quid tum fit? *poenitentia*, obviam ei facta, ex istis malis eum eripit: eique (18) *opinionem* aliam, et *cupiditatem*, ad *veram eruditionem* perducturam, inserit; unaque eam, qua ad *falsi nominis eruditionem* perveniat. quid tum fit? siquidem, inquit, eam opinionem comprehenderit, quae ipsum ad *veram eruditionem* perducat, ab ea purgatus servatur, et omnis calamitatis expers, ac beatus, omne tempus aetatis degit: sin minus, denuo a falsi nominis eruditione deducitur. prò Jupiter, ut ingens est, et alterum hoc discrimen! qualis vero, inquam, est *falsi nominis eruditio?* nonne vides, inquit, alterum illud septum? (19) utique, inquam. extra id septum, juxta vestibulum, stat mulier quaedam, quae valde munda et composita esse videtur. eam vulgus, et vani homines, *eruditionem* vocant: cum ea non sit, sed *falsi nominis eruditio*. ad hanc igitur ii, qui servandi sunt, et ad veram eruditionem perventuri, primum divertunt. numquid ergo alia via nulla est, quae ad veram eruditionem ducat? est, inquit. isti vero homines, qui intra septum obambulant, qui sunt? falsi nominis eruditionis amatores, (20) inquit, decepti, atque opinantes, se verae eruditionis frui consuetudine. quibus ergo nominibus appellantur isti? alii poetae, inquit, alii oratores, alii dialectici, alii musici, alii arithmetici, alii geometrae, alii astrologi, alii voluptarii, alii peripatetici, alii critici caeterique horum non dissimiles. mulieres vero illae, quae circumsur-

ſare videntur, primis ſimiles, inter quas eſſe dicebas incontinentiam, et reliquas illius ſocias, quaenam ſunt? illae ipſae, inquit, ſunt. (21) nunquid ergo et huc ingrediuntur? et huc, medius fidius, ſed raro; nec ita frequenter, ut in primum ſeptum. nunquid ergo et opiniones? nae, inquit. nam et in his etiamnum potio, ab impoſtura propinata, et ignorantia, manet: atque etiam mehercule una cum ea, amentia. neque vero ab eis vel opiniones vel caetera vitia recedent, donec repudiata falſi nominis eruditione, veram ingreſſi viam, purgatricem iſtarum rerum vim biberint, et mala omnia quibus urgentur, ut (22) opiniones et ignorantiam, et reliquam omnem vitioſitatem, ejecerint: tum demum enim ſervabuntur, dum vero heic manſerint apud falſi nominis eruditionem, nunquam liberabuntur; nec ullum malum, iſtarum quidem diſciplinarum ſubſidio, profligabunt. quae ergo via eſt, quae ad veram eruditionem ferat? videſne, inquit, editum illum locum, qui a nemine incoli, ac deſertus eſſe videtur? video. ergo et januam parvam, et viam quandam ante januam, parum frequentem, et a perpaucis tritam, ut quae et (23) praeceps et aſpera, et praeruptā eſſe videatur? omnino, inquam. ibi et tumulus excelſus cernitur, et anguſtus aditus, utrimque in profundum praeceps. video. haec igitur, inquit, via eſt, quae ad veram eruditionem ducit. et quidem aſpectu, inquam, valde ardua. ergo et ſuperne juxta tumulum magnam rupem vides, et altam, undique praeruptam? video, inquam. vides ergo et duas mulieres, ſucci plenas, et robuſto

corpore in rupe ſtantes, quae manus (24) alacriter extendunt? video, inquam. ſed quae eis nomina ſunt? una, inquit, continentia vocatur, altera tolerantia. ſunt autem ſorores. cur vero manus adeo alacriter extendunt? hortantur, inquit, viatores ad eum locum progreſſos, ut bonis ſint animis, nec per ignavia deſperent. fore enim, ut poſt parvi temporis difficultates, in amoenam viam perveniant. ubi autem ad rupem acceſſerint, quo pacto aſcendunt? nullam enim, quae eo ferat, viam perſpicio. ipſae a praecipitio ad eos nonnihil deſcendunt, eoſque ſurſum (25) ad ſeſe attrahunt. poſtea jubent eos requieſcere: et paulo poſt eis dant robur et fiduciam, et pollicentur ſe eos ad veram eruditionem perducturas: ac demonſtrant, quam ea via ſit amoena, et plana, et expedita, et omnis expers mali, ut vides. ita certe quidem apparet. videſne porro, inquit, ante lucum illum locum quendam, qui et amoenus videtur, et prati inſtar, multaque luce illuſtris? utique. videſne in prati medio etiam aliud ſeptum, et aliam portam? (26) eſt ita. ſed quomodo vocatur locus ille? beatorum domicilium, inquit. hic enim degunt virtutes omnes, et beatitudo. amoenus dubio procul is locus eſt. vides ergo, inquit, juxta portam ſtare matronam formoſam, conſtanti vultu, aetate media, et jam ad ſenectutem declinante, veſte ſimplici, et aſciticii cultus experte? inſiſtit autem ſaxo non globoſo, ſed quadrato atque immobili. ei adſunt aliae quaedam duae, filiae ejus, ut videtur. (27) ita quidem videtur. harum igitur media, eruditio eſt, inquit: altera, veritas: altera, ſua-

dela. cur autem quadrato saxo insistit? indicio, inquit, est, et viatoribus viam ad eam esse tutam ac firmam, et accipientibus munerum ejus fructum securum. ecquae sunt ejus munera? fiducia, securitas seu vacuitas a perturbationibus, inquit ille. quamnam ista vim habent? eam, ut sciant, nihil unquam in vita sibi mali eventurum. dii boni, inquam, quam praeclara munera! sed cur (28) sic extra septum adstat? ut hospites, inquit, sanet, eisque vim purgatricem propinet. ubi vero purgati fuerint; tum demum eos ad virtutes adducit. quomodo istud? inquam. neque enim intelligo. sed intelliges, inquit. fit enim hic perinde, ut si quis gravi affectus morbo ad medicum perducatur. is vero purgationibus inprimis omnes morbi causas ejicit; ac tum demum vires confirmat, sanitatemque restituit. sin aeger medico non paruisset, merito ejectus a morbo interisset. haec, (29) inquam, intelligo. ad eum ergo, inquit, modum ad eruditionem ubi quis pervenerit, ea curat illum, suamque illi vim propinat; ut ante omnia expurget et ejiciat mala, quae secum attulerat omnia. quaenam ista? ignorantiam, et errorem apud impostura haustum, et arrogantiam, et cupiditatem, et incontinentiam, et iracundiam, et avaritiam, caeteraque omnia, quae in primo septo ingurgitarat. postquam autem purgatus fuerit, quo eum mittit? intro, inquit, ad (30) scientiam, et caeteras virtutes. quasnam istas? non vides, inquit, intra portam coetum matronarum, quae et formosae, et modestae videntur, atque etiam sicti nihil habent, minimeque comptae sunt,

ut caeterae? video. sed quae sunt earum nomina? prima quidem, scientia dicitur: reliquae vero ejus sorores, fortitudo, justitia, vitae integritas, temperantia, modestia, liberalitas, continentia, clementia. O pulcherrimas, inquam! quanta in spe siti sumus! (31) siquidem intellexeritis, inquit, et usu vitae confirmabimini in iis quae auditis. enimvero, inquam, summo studio elaborabimus. itaque salvi eritis, inquit, hae vero cum eum susceperint, quo deducunt? ad matrem suam, inquit. ea vero quae est? beatitudo, inquit. cujusmodi vero est? videsne viam illam, quae ducit ad fastigium illud, quae arx est septorum omnium? in vestibulo igitur matrona, constanti aetate, et formosa, in alto solio sedet, compta liberaliter, et citra luxum, corona (32) florida peregregie ornata. ita sane videtur. ea igitur beatitudo est, inquit. cum autem huc aliquis pervenerit, quid illa agit? coronat eum, inquit, sua vi, caeteraeque virtutes omnes, ut eos qui maximis sint certaminibus defuncti. quibus autem certaminibus is est defunctus? inquam. tum ille: maximis, inquit; et maximas belluas, quae prius ipsum devorabant, et cruciabant, et servitute premebant, superavit omnes, et a se profligavit, ipse sui juris factus: adeo ut illae jam ei ita serviant, quemadmodum (33) ipse dudum illis serviebat. quasnam dicis belluas? perquam enim audire cupio. primum, inquit, ignorantiam et errorem. an vero eas esse belluas non censes? et quidem maleficas, inquam. deinde dolorem, luctum, avaritiam, intemperantiam, et omnia genera vitiorum.

his omnibus imperat; non paret, ut prius. O praeclara, inquam, facinora, victoriamque pulcherrimam! verum illud etiam mihi dicito: quae vis est illius coronae, qua eum ornari dicebas? beatifica, o (34) adolescens. nam qui ea vi coronatur, fit beatus, et malorum expers: nec in aliis spem felicitatis habet repositam, sed in semet ipso. O praeclaram victoriam! ubi autem coronatus est, quid facit quove abit? virtutes eum deducunt eo unde ante venerat: et ostendunt ei illos qui ibi agunt, ut male et misere vivant, et ut vitae naufragium faciant, et errent; et quasi victi ab hostibus ducantur, alii ab incontinentia, (35) alii ab arrogantia, alii ab avaritia, alii vanae gloriae studio, alii ab aliis malis, quibus e difficultatibus, quibus constricti tenentur, ipsi eluctari non possunt, ut serventur, et huc perveniant: sed per omnem aetatem turbantur. quod eo illis accidit, quod viam hanc invenire non possunt: quippe obliti mandatum quod genius dederat. recte mihi dicere videris. sed rursus illud dubito, cur virtutes eum locum illi monstrent, unde prius huc venerat. non satis norat, neque intelligebat, (36) inquit, quicquam eorum quae ibi gererentur: sed dubitabat; et, ob ignorantiam et errorem quem imbiberat, ea quae bona non sunt, bona esse putabat; et mala, quae mala non sunt. quare male vivebat, ut caeteri, qui ibi degunt. nunc vero conducibilium rerum scientiam consecutus, cum ipse bene vivit, tum istorum miserias perspicit. haec autem contemplatus, quid agit, aut quo vadit? quocunque voluerit, inquit. ubique enim in tuto est, non secus ac si Corycium an-

trum teneret. et quocunque (37) pervenerit, omnino honeste vivet, ab omni periculo remotissimus. omnes enim eum libenter suscipient, ut aegroti medicum. numquid ergo illas quoque mulieres, quas dicebas esse belluas, timere desiit, nihil ab eis exspectans mali? nihil. neque enim vel ab dolore, vel ab molestia, vel ab incontinentia, vel ab avaritia, vel a paupertate, vel ab ullo alio malo vexabitur. omnibus enim dominatur, omnibus est superior iis a quibus ante exagitabatur; quemadmodum viperam, nam serpentes, (38) qui omnes alios ad necem usque persequuntur, illos non laedunt, eo quod hoc veneni remedium habent. ita et hanc nihil laedit, eo quod remedium habet. recte mihi dicere videris. sed illud etiam mihi explica, quinam ii sint qui inde a tumulo adveniant? quorum alii coronati, speciem hilaritatis praese ferunt; qui vero coronis carent, desperabundi, cum cruribus et capitibus attritis esse, tum a mulieribus quibusdam detineri videntur? qui coronas gestant, inquit, incolumes (39) ad eruditionem pervenerunt, eaque se potitos esse lactantur. qui autem coronis carent, partim ab eruditione repudiati recedunt, male ac misere affecti; partim ignavia debilitati, cum ad tolerantiam ascendissent, retro redeuntes, nullo certo itinere oberrant. mulieres vero, eos affectantes, quae sunt? aerumnae, inquit, et molestiae, et desperationes, et ignominiae, et ignorationes. si ita est, ut dicis, mala omnia eos affectantur, utique profecto mala omnia. cum vero isti in (40) primum septum ad luxuriam et incontinentiam redigunt, non semetipsos

accusant: sed statim et eruditioni, et id iter ingressis maledicunt, ut aerumnosis et miseris atque infelicibus, qui ea vita, quam ipsi agant, relicta, male vivant, nec perfruantur ipsorum bonis. quae vero bona esse dicunt? luxum, et incontinentiam, ut summatim dicam. nam pecudum more gulae servire, maximorum bonorum esse fructum opinantur. alterae vero mulieres (41) illinc profectae, hilares et ridentes, quibus nominibus appellantur? opiniones, inquit: et perductis ad eruditionem iis qui ad virtutes sunt ingressi, redeunt, ut alios adducant, atque renuncient, eos quos illo adduxerint, jam beatos esse factos. utrum igitur, inquam, istae ad virtutes ingrediuntur? non, inquit. neque enim fas est opinionem intrare ad scientiam: sed eruditioni tradunt illos. quos cum eruditio susceperit, redeunt istae, rursus alios adducturae; veluti (42) naves, expositis sarcinis reductae, aliis rebus onerantur. ista quidem mihi recte explicare videris. sed illud nondum declarasti, quid genius in vitam introëuntibus praecipiat. ut bonis animis sint, inquit. quare bonis animis esse et vos. enarrabo enim omnia, neque quicquam praetermittam. recte dicis, inquam. rursus igitur extenta manu, videtis, inquit, mulierem istam, quae caeca esse videtur, et rotundo saxo insistere, quam vobis modo dixi fortunam appellari? (43) videmus. huic, inquit, fidem habere vetat, aut quicquam firmum putari, tutove possideri, aut pro suo teneri, quod illi acceptum referatur. nihil enim obstare, quo minus ea eripiat, et alteri tradat. saepe enim eam hoc facere solere. ob

eam igitur cauſam monet, ne vincantur illius muneribus; neve gaudeant cum largiatur; neve doleant cum eripiat: utque eam neque laudent, neque vituperent, neque enim quicquam conſulto facere, ſed temere atque inconſiderate, ſicut ante (44) vobis dixi quare genius monet, ne mirentur, quicquid illa faciat: neve malos menſarios imitentur, qui accepta ab aliis pecunia gaudeant tanquam ſua, eademque repetita indignentur, atque injuriam ſibi factam putent; obliti nimirum, ea conditione apud ſe fuiſſe depoſitam, ut abſque ullo impedimento a creditore reciperetur. eodem ergo modo jubet genius erga ejus munera eſſe affectos: et (45) id fortunae eſſe ingenium meminiſſe, ut et, quae dederit, eripiat, et ſubito longe plura largiatur, rurſuſque auferat ea, quae dederat: nec ea ſolum, ſed illa etiam quae illi ante habuerint. quae igitur det, accipi jubet ab ea; iiſque acceptis quamprimum accedi ad conſtantem et tutam largitionem. quaenam illa eſt? inquam. quam ab eruditione ſunt accepturi, ſi eo pervenerint incolumes. ea vero quae eſt? vera ſcientia, inquit, rerum utilium, largitioque conſtans, tuta et immutabilis. quare (46) celeriter ad hanc jubet confugi: cumque ad mulieres illas, quas ante dixi incontinentiam et luxuriam appellari, pervenerint, etiam ab iis ſtatim diſcedi, ac ne his quidem fidem haberi ullam: donec ad falſi nominis eruditionem progreſſi fuerint. apud hanc vero ad tempus eos commorari jubet; et quicquid voluerint, ab ea pro viatico accipere: poſt celeriter inde ad veram eruditionem contendere. haec ſunt mandata

genii: quae qui aut non obſervat, (47) aut non recte accipit, malus male perit. ac fabula quidem, hoſpites, quam tabula continet, hujuſmodi eſt. ſi quid vero amplius de horum unoquoque percontari placet, licebit. ego enim vobis dicam. recte, inquam, dicis. quid ergo eos genius a falſi nominis eruditione jubet accipere? ea quae uſui eſſe videntur. quaenam illa ſunt? literae, inquit, et caeterae diſciplinae: quas et Plato adoleſcentibus freni eſſe inſtar ait, ne aliis rebus diſtrahantur. (48) num vero neceſſe eſt iſtas accipere eum, qui ad veram eruditionem pervenire velit, an non? nulla id quidem neceſſitas cogit. nam commodae illae quidem ſunt, ſed ad incrementa virtutis nihil conferunt. itane eas nihil conferre ad id dicis, ut viri meliores evadamus? licet enim vel ſine his fieri meliores, inquit. neque tamen inutiles ſunt etiam iſtae. ut enim aliquando per interpretem ea quae dicuntur cognoſcimus; et tamen non incommodum fuerit, nos ipſos illius linguae accuratiorem habere cognitionem, quamvis aliquid per interpretem perceperimus: (49) ſic diſciplinis iſtis carere, nihil eſt quod vetet. non ergo meliore conditione ſunt caeteris iſti mathematici, nec facilius poſſunt fieri meliores? quo pacto, inquit, praeſtarent caeteris, cum eos de rebus bonis et malis non minus ſentire perperam conſtet, quam caeteros mortales, et omni adhuc vitiorum genere conſtrictos teneri? nihil enim vetat, noſſe literas, et tenere diſciplinas omnes, et aeque tamen eſſe ebrioſum, intemperantem, avarum, injurium, proditorem, denique amentem. multos certe qui-

dem tales videre licet.(50)quae ergo,inquit,istorum quasi praerogativa est ob istas disciplinas, ut viri evadant meliores? nulla omnino esse videtur, siquidem ita se res habet. sed quae causa est, inquam, cur in secundo versentur septo, tanquam veræ eruditioni vicini? et quem, inquit, inde capiunt fructum? cum saepe videre liceat aliquos e primo septo ab incontinentia caeteriisque vitiis in tertium septum pervenire ad veram eruditionem,qui istos disciplinarum sectatores praetereunt? quis ergo jam dicat, eos (51) praestare caeteris? aut igitur segniores sunt, aut minus dociles. quomodo istud? inquam. quia, qui in secundo septo sunt, ut nihil aliud, illud certe peccant, quod ea se scire profitentur quae nesciunt. qua opinione dum imbuti sunt, segniores eos esse necesse est ad veram eruditionem expetendam. deinde alterum illud non vides, ut opiniones etiam e primo septo adhuc ad eos commeent? quare nihilo caeteris hi meliores sunt, nisi cum ipsis etiam poenitentia se conjunxerit: persuasumque habuerint,(52)non vera, sed falsi nominis eruditione se esse praeditos, a qua in errores inducantur, eoque statu rerum salvi atque incolumes esse nequeant. et vos igitur, hospites, inquit, nisi ita feceritis, et in iis quae diximus, diu multumque versati fueritis, donec habitum acquiratis, (nam saepius eadem revolvenda sunt, nec intermittenda, sed caetera prae his supervacanea putanda,) nullus vobis eorum usus erit quae auditis. faciemus. sed hoc declara,,cur bona non sint ea quae homines a fortuna accipiunt? ut vita,ut sanitas,(53)divitiae,

gloria, liberi, victoria, caeteraque his similia? contraque ea quae his adversantur, cur mala non sint? omnino enim admirabilis, et incredibilis ista nobis videtur oratio. age ergo; da, inquit, operam, ut ad ea, quae rogâro, id respondeas quod tibi videtur. ita faciam, inquam. utrum igitur etiam ei, qui male vivit, bonum est vivere? non videtur mihi; sed malum. quo pacto ergo, inquit, bonum est vivere, si illi malum est? quia ut male viventibus, malum mihi videtur vivere; ita (54) bene, bonum. et malum igitur esse dicis vivere, et bonum? ego vero. cave absurde loquaris. neque enim fieri potest, ut res eadem et mala et bona sit. sic enim et utilis erit et noxia, simulque semper et expetenda et fugienda. absurdum id quidem, sed, si is, qui male vivit, malum habet; quo pacto ipsa vita mala erit? atqui non idem est, inquit, vivere, et male vivere. annon et tibi videtur? profecto nec mihi videtur esse idem. male igitur vivere malum est. (55) vivere autem non est malum. malum enim si esset, etiam bene viventibus utique esset malum. vitam enim haberent, quae malum esset. vera mihi videris dicere. quia ergo fit ut vita utrisque suppetat, tam male quam bene viventibus; vivere neque malum fuerit, neque bonum; sicut neque secare et urere. nam aegrotantibus quidem ea salubria sunt, sanis vero noxia. eodem igitur modo, et vita se habet; proinde sic tu rem considera: mallesne male vivere, an mortem bene oppetere, ac fortiter? ego vero honeste mori. (56) ergo neque mori est malum. siquidem oppetere mortem saepe magis est expeten-

dum, quam vivere. sunt ista vera. eadem ergo est et sanitatis ratio, et morborum. saepe enim valere non prodest, si casus aliquis ita tulerit. vera dicis. age vero, et divitias eodem modo consideremus: si modo illud considerare est, quod saepe videre licet, eundem et habere divitias, et male miserequе vivere. Mehercule multos. nihil ergo eis divitiae conferunt ad bene beateque vivendum? non videtur, cum (57) ipsi mali sint. viros ergo bonos, non divitiae, sed eruditio facit. probabile quidem est. hac ergo ratione divitiae qui bonum sunt, cum possessores suos in eo non adjuvent ut fiant meliores? ita videtur. ergo nonnullis ne expedit quidem esse divites, cum divitiis uti nesciant. mea quidem opinione. quo pacto ergo id quisquam bonum judicabit, quod saepe nullo modo suppetere prodest? nullo pacto. si quis ergo divitiis bene et perite uti scierit, bene vivet: sin minus, male. (58) verissima dicere mihi videris. ad summam, quia haec aut in pretio sunt, ut bona; aut in contemptu ut mala: id ipsum est quod homines perturbet et laedat; cum scilicet ea mortales magni faciunt, seque per ea sola felicitatis fore compotes opinantur: eorumque causa ordine faciunt omnia, etsi maxime impia esse videantur. haec vero eis accidunt, quia, quid bonum sit, ignorant. illud enim ignorant, bonum ex malo fieri nequaquam. multos autem videre licet in divitiarum possessionem ex pessimis ac turpissimis facinoribus deveniisse, veluti proditionibus, depraedationibus, homicidiis, calumniis, rapinis, aliisque (59) compluribus et pravis ope-

ribus. ita res eſt. ſi igitur, ut par eſt, ex malo bonum nullum provenit; divitiae vero ex malis facinoribus proveniunt; divitias nequaquam bonum eſſe neceſſe eſt. ſic ex iſto ſermone contingit. caeterum ne ſapientia quidem et juſtitia ex malis operibus acquiri poteſt: neque itidem injuſtitia et inſipientia ex bonis, ſiquidem ipſa eadem ſimul conſiſtere non poſſunt. divitias vero et gloriam et victorias et reliqua id genus multa cum pravitate cuiquam contingere nihil prohibet. quapropter haec neque bona neque mala cenſeantur. caeterum ſapientia duntaxat bonum: inſipientia vero malum. recte, inquam, et ſufficienter mihi dicere videris.

FINIS.

17 AP 54